
2005. évi CLXXXIII. törvény

a vasúti közlekedésről

Az Országgyűlés a nemzeti közlekedéspolitikában meghatározott elvek érvényesítése, a magyar vasúti közlekedésnek az egységesülő nemzetközi vasúti közlekedési rendszerbe illesztése, a vasút által végzett környezetkímélő közlekedési szolgáltatások iránti igények növekedésének elősegítése, valamint a vasúti közlekedés biztonságának növelése céljából a következő törvényt alkotja:

I. Fejezet

ÁLTALÁNOS RENDELKEZÉSEK

A TÖRVÉNY HATÁLYA

1. § (1) A törvény hatálya a Magyar Köztársaság területén található vasúti rendszerekre, a belföldi vasúti közlekedésre és a belföldön végzett vasúti közlekedési tevékenységre, valamint az azzal összefüggő jogokra és kötelezettségekre, továbbá a Magyar Köztársaság területén folytatott vasúti közlekedést irányító, működtető, illetve az abban részt vevő természetes személyekre és szervezetekre terjed ki.

(2) Magyarországon bejegyzett vasúti társaság által a Magyar Köztársaság területén kívül végzett vasúti személyszállításra, vasúti árutovábbításra és vontatási szolgáltatásra a törvény rendelkezéseit annyiban kell alkalmazni, amennyiben nemzetközi szerződés eltérően nem rendelkezik.

(3) Vasúti közszolgáltatásnak minősülő menetrend szerinti vasúti személyszállítási tevékenységre a vasúti, közúti és belvízi közlekedési közszolgáltatás fogalmában benne rejlő kötelezettségek terén a tagállamok tevékenységéről szóló, 1969. június 26-ai 1191/69/EGK tanácsi rendelet, valamint az azt módosító 1893/91/EGK tanácsi rendelet e törvénnyel együttesen alkalmazandó.

(4) A pályahálózat működtetésére és a kombinált forgalom növelésére kötött szerződésre az e törvény 28. §-ában foglalt rendelkezésekkel együttesen alkalmazandó a vasúti, közúti és belvízi közlekedéshez nyújtható támogatásokról szóló, 1970. június 4-ei 1107/70/EGK tanácsi rendelet, valamint az azt módosító 1658/82/EGK, 3578/92/EGK, 2255/96/EK és 543/97/EK tanácsi rendeletek.

(5) Nem kell alkalmazni a törvényt

a) 3. § (2) bekezdésének *d)* pontját és 14. § (1) bekezdését a Győr-Sopron-Ebenfurti Vasút Részvénytársaság (a továbbiakban: GySEV Rt.) működtetésében lévő országos vasúti pályahálózat vonatkozásában,

b) 38. § (1) bekezdését a GySEV Rt. működtetésében lévő országos vasúti pályahálózathoz tartozó vasúti pályák és tartozéaik vonatkozásában,

c) 40. § (1) bekezdését a Fertővidéki Helyi Érdekű Vasúti Rt. működtetésében lévő vasúti pályahálózathoz tartozó vasúti pályák és tartozéaik vonatkozásában.

ÉRTELMEZŐ RENDELKEZÉSEK

2. § E törvény alkalmazásában

(1) Általános fogalmak:

1. *vasúti közlekedés*: vasúti pályához kötött közlekedési rendszer;

2. *vasúti rendszer*: a hagyományos és a nagysebességű vasúti rendszerek strukturális és működési alrendszerének összessége, valamint ezek irányítása és üzemeltetése;

3. *szervezet*: a jogi személy és a jogi személyiséggel nem rendelkező gazdasági társaság.

(2) Vasúti tevékenységek, szolgáltatások:

1. *vasúti közlekedési tevékenység*: a vasúti pályahálózat működtetése, valamint a vállalkozó vasúti tevékenység;

2. *vasúti pályahálózat működtetése*: vasúti pályahálózat üzemeltetése és fenntartása, létesítése, felújítása, fejlesztése, megszüntetése, valamint az ezekhez közvetlenül kapcsolódó tevékenységek, továbbá a vasúti

pályahálózat használatával összefüggő - a 3. számú mellékletben meghatározott - egyéb szolgáltatások nyújtása;

3. *vállalkozó vasúti tevékenység*: a más részére díj ellenében végzett vasúti személyszállítás, a vasúti árutovábbítás, valamint a más személy részére ellenérték fejében végzett vontatás (vontatási szolgáltatás), ideértve az ezekhez kapcsolódó kiegészítő tevékenységeket is;

4. *vasúti személyszállítás*: vasúti járművel szerződés alapján, díj ellenében végzett személyszállítás, valamint az ezekhez kapcsolódó kiegészítő szolgáltatások;

5. *belföldi vasúti személyszállítás*: az a vasúti személyszállítás, amelyben az utazás megkezdésének a helye és a célállomás egyaránt a Magyar Köztársaság területén van;

6. *nemzetközi vasúti személyszállítás*: az a vasúti személyszállítás, amelyben az utazás megkezdésének a helye és a célállomás, vagy legalább azok egyike a Magyar Köztársaság területén kívül van, de az útvonal részben a Magyar Köztársaság területén halad;

7. *vasúti árutovábbítás*: áru fuvarozás vagy áruszállítás;

8. *áru fuvarozás*: a vasúti járművel harmadik személy részére szerződés alapján, díj ellenében végzett vasúti fuvarozás, ideértve a vasúti járművel végzett kombinált fuvarozást is;

9. *áruszállítás*: áru vasúti járművel saját célból történő továbbítása;

10. *vontatás*: vasúti jármű továbbítása;

11. *belföldi vasúti árutovábbítás*: az a vasúti árutovábbítás, amelyben a küldemény átvételének és kiszolgáltatásának helye egyaránt a Magyar Köztársaság területén van;

12. *nemzetközi vasúti árutovábbítás*: az a vasúti árutovábbítás, amelyben a küldemény átvételének és kiszolgáltatásának helye, vagy legalább azok egyike a Magyar Köztársaság területén kívül van, de az útvonal részben a Magyar Köztársaság területén halad;

13. *közforgalmú vasúti szolgáltatás*: az a vasúti személyszállítás és áru fuvarozás, amelyet - a közzétett feltételek alkalmazásával, díj ellenében - bárki igénybe vehet;

14. *országos közforgalmú vasúti szolgáltatás*: a térségi, elővárosi, illetve helyi közforgalmú vasúti szolgáltatásnak nem minősülő közforgalmú vasúti szolgáltatás;

15. *térségi közforgalmú vasúti szolgáltatás*: azonosíthatóan a Magyar Köztársaság területének valamely meghatározható részén jelentkező, e területen belüli közforgalmú vasúti szolgáltatás iránti igények kielégítését szolgáló vasúti szolgáltatás, amely nem minősül elővárosi közforgalmú szolgáltatásnak;

16. *elővárosi közforgalmú vasúti szolgáltatás*: egy város és agglomerációja területén, valamint a város és vonzáskörzete között végzett közforgalmú vasúti szolgáltatás, kivéve a 16. § (1) bekezdésében meghatározott tevékenységeket;

17. *helyi közforgalmú vasúti szolgáltatás*: egy város és agglomerációja területén a 16. § (1) bekezdésében meghatározott tevékenységek keretében végzett közforgalmú vasúti szolgáltatás;

18. *vasúti közszolgáltatás*: a vállalkozói vasúti társaságnak az állammal (települési önkormányzattal) kötött közszolgáltatási szerződése alapján, külön jogszabályban meghatározott hatósági ár ellenében végzett, a közszolgáltatási menetrendben előírt személyszállítási tevékenység.

(3) Vasúti szervezetek:

1. *vasúti társaság*: a (2) bekezdés szerinti bármely vasúti tevékenységet vagy szolgáltatást végző, illetve nyújtó szervezet;

2. *pályavasúti társaság*: működési engedélye alapján országos, térségi, elővárosi vagy helyi vasúti pályahálózatot működtető, de vállalkozó vasúti tevékenységet nem végző társaság;

3. *vállalkozó vasúti társaság*: működési engedélye alapján vállalkozó vasúti tevékenységet végző társaság;

4. *integrált vasúti társaság*: olyan vállalkozó vasúti társaság, amely működési engedélye alapján belföldön vasúti pályahálózat működtetését is végzi;

5. *közforgalmú vasúti társaság*: olyan országos, térségi, elővárosi vagy helyi működési engedéllyel rendelkező vállalkozó vasúti társaság, amelynek szolgáltatásait - a közzétett feltételek alkalmazásával, díj ellenében - bárki igénybe veheti;

6. *országos közforgalmú vasúti társaság*: az a vállalkozó vasúti társaság, amely - működési engedélye alapján - az országos közforgalmú vasúti szolgáltatást nyújt, és emellett nemzetközi vasúti személyszállítási vagy nemzetközi vasúti árutovábbítási tevékenységet folytathat;

7. *térségi közforgalmú vasúti társaság*: a térségi közforgalmú szolgáltatást nyújtó vállalkozó vasúti társaság;

8. *helyi közforgalmú vasúti társaság*: a 16. § (1) bekezdése szerinti valamely tevékenységet a működési engedélye alapján közforgalmú szolgáltatásként végző vasúti társaság;

9. *nemzetközi csoportosulás*: legalább két különböző, az Európai Gazdasági Térségről szóló megállapodásban részes államban (a továbbiakban: EGT-állam) bejegyzett vállalkozó vasúti társaság társulása, amelynek célja nemzetközi vállalkozó vasúti tevékenységek végzése.

(4) Vasúti pályák, vasúti létesítmények, vasúti pályahálózatok:

1. *vasúti pálya*: a vasúti vágány, az alatta levő, valamint a - jogszabályban vagy hatósági előírásban megállapított - hozzátartozó védő (biztonsági) földterület, továbbá a különleges vasút működéséhez szükséges szerkezet, illetve földterület, valamint az azt hordozó és mozgásirányát meghatározó tartószerkezet;

2. *vasúti pálya tartozékai*: a vasúti alagút, híd, jelzőhíd, átereszt, zajvédő-fal, támfal, a vasút kereszteződése vasúttal, közúttal vagy magánúttal, a vasúti térvilágító berendezés, a vasúti jelző- és biztosító berendezés, a vasúti villamos felső vezeték és az ehhez kapcsolt berendezés, a vasúti peron, a vasúti peronhoz vezető gyalogos alul- és felüljáró, a különböző nyomtávolságú pályahálózatok közötti kölcsönös átjárhatóságot biztosító eszközök, berendezések, vágányba épített mérlegek, vágányfékek, hön-futásjelző berendezés, valamint a vasúti távközlő vezetékek, berendezések, vasúti rakodó és járműmozgató berendezések, ideértve a mindezek elhelyezésére szolgáló földterületet is;

3. *vasúti üzemi létesítmény*: a vasúti közlekedés lebonyolításához szükséges ingatlan (épület, illetve építmény, az alatta levő földterülettel együtt), amely nélkül a vasúti közlekedési tevékenység nem vagy csak jelentős nehézség árán lenne folytatható (pl. forgalmi épület, javító pályaudvar, vasútállomás és megállóhely, vasúti felvételi épület közvetlenül az áruforgalom és a személyforgalom lebonyolítására és kiszolgálására szolgáló része, az utastájékoztató berendezés, a különböző nyomtávolságú pályák közötti átjárhatóságot szolgáló létesítmények), kivéve a vasúti pályát és tartozékait;

4. *országos jelentőségű vasúti pálya*: az országos törzshálózati vasúti pálya, valamint a vasúti mellékvonal;

5. *országos törzshálózati vasúti pálya*: az e törvény 1. számú mellékletében meghatározott vasúti pálya;

6. *vasúti mellékvonal*: az e törvény 2. számú mellékletében meghatározott vasúti pálya;

7. *csatlakozó vasúti pálya*: az országos vasúti pályahálózatot és a saját célú vasúti pályahálózatot összekötő vasúti pálya, amelyhez egynél több saját célú pálya kapcsolódik, illetve egynél több végfelhasználó kiszolgálására alkalmas;

8. *összekötő vasúti pálya*: az országos vasúti pályahálózatot és a saját célú vasúti pályahálózatot összekötő, csatlakozó pályának nem minősülő vasúti pálya;

9. *helyi vasúti pálya*: a helyi vasúti pályahálózat részét képező vasúti pálya;

10. *vasúti pályahálózat*: egy vasúti társaság által működtetett összefüggő rendszer, amely az 1970. december 18-ai 1108/70/EGK bizottsági rendelet I. mellékletében található számlaforma egyes rovataiban feltüntetendő tételek meghatározásáról szóló, 1970. december 18-ai 2598/70/EGK bizottsági rendelet I. mellékletének A. részében felsorolt elemekből áll, azzal az eltéréssel, hogy az utolsó francia bekezdésben foglaltak helyett „A pályavasúti részleg által használt épületek”-et kell érteni;

11. *országos vasúti pályahálózat*: a térségi, elővárosi, helyi, illetve saját célú vasúti pályahálózatnak nem minősülő vasúti pályahálózat;

12. *térségi vasúti pályahálózat*: térségi vállalkozói vasúti tevékenység céljára kijelölt vasúti pályahálózat, amely legfeljebb három megyét érint, vagy a hossza nem haladja meg a 400 kilométert;

13. *helyi vasúti pályahálózat*: a helyi közforgalmú vasúti szolgáltatás végzéséhez szükséges vasúti pályahálózat;

14. *elővárosi vasúti pályahálózat*: elővárosi közforgalmú vasúti szolgáltatás céljára kijelölt vasúti pályahálózat;

15. *saját célú vasúti pályahálózat*: vasúti pályahálózat, amelyen valamely szervezet a saját, közvetlenül nem vasúti közlekedési célú gazdasági tevékenységével összefüggő vasúti személyszállítást vagy vasúti áruszállítást végez.

(5) Egyéb fogalmak:

1. *vasúti jármű*: a vasúti pályán közlekedő vontató, vontatott vagy önjáró jármű;

2. *különleges vasút*: a magasvasút, a felszín alatti vasút (metró, kéregvasút), a fogaskerekű vasút, a sikló, a függővasút és a sífelvonó;

3. *közszolgáltatási menetrend*: vasúti közszolgáltatási szerződésben meghatározott járatok útvonala, megállóhelyei, indulási - érkezési időpontjai meghatározásának összessége, azok minőségi követelményeivel együtt;

4. *vasúti pálya üzemeltetése*: a vasúti pálya és tartozékai, valamint ezek működéséhez szükséges eszközök üzem- és forgalombiztos-állapotban tartása, folyamatos működésének biztosítása és műszaki felügyelete;

5. *hálózat-hozzáférési díj*: a vasúti pályahálózathoz való nyílt hozzáférés keretében nyújtott - a 3. számú mellékletben meghatározott - szolgáltatások igénybevétele ellenében fizetendő díj;

6. *vasúti pályahálózat-kapacitás*: a vasúti pályahálózat egy meghatározott részén, adott időszakban elhelyezhető menetvonalak összessége;

7. *menetvonal*: a vasúti pályahálózat-kapacitásnak az a része, amely egy adott időszakban egy vonat két pont között történő közlekedtetéséhez szükséges;

8. *a vasúti pályahálózat túlterheltsége*: olyan helyzet, amelyben a vasúti pályahálózat-kapacitás iránti igények a vasúti pályahálózat meghatározott szakasza vonatkozásában egy adott időszakban az igények összehangolását követően sem elégíthetők ki teljes mértékben;

9. *biztonságirányítási rendszer*: a vasúti pályahálózat működtetője vagy a vállalkozó vasúti társaság által az üzemeltetés biztonságos irányítására létrehozott szervezeti egység és az e szervezeti egység által meghozott intézkedések összessége;

10. *kölcsönös átjárhatóságot lehetővé tevő műszaki előírások (a továbbiakban: ÁME)*: az alrendszerek közötti szükséges kölcsönös kapcsolat létrehozására és a vasúti rendszer kölcsönös átjárhatóságának megteremtésére vonatkozó alapvető követelmények teljesítése érdekében meghatározott, az egyes alrendszerekre vagy alrendszerrészekre vonatkozó műszaki feltételek vagy előírások;

11. *közös biztonsági célok*: azon biztonsági szint megfogalmazása, amelyet a vasúti rendszer különböző részein (így különösen a hagyományos vasúti rendszer, nagysebességű vasúti rendszer, kizárólag áruszállításra használt hosszú vasúti alagutak vagy vonalak) és a rendszer egészén meg kell valósítani. A közös biztonsági célokat az utasokkal, a személyzettel, beleértve az alvállalkozók személyzetét is, a vasúti átjárók használóival és más személyekkel kapcsolatos egyedi kockázatokra, és a vasúti létesítményeken tartózkodó illetéktelen személyekkel kapcsolatos egyedi kockázatokra, továbbá a társadalmi kockázatokra vonatkozóan a kockázatfelfogadási feltétel fejezi ki;

12. *közös biztonsági módszerek*: a biztonsági szintek, a biztonsági célok megvalósítása és más biztonsági követelmények teljesítése értékelésének szabályait meghatározó előírások, amelyek a következőkre terjednek ki:

- kockázatelemzési és -értékelési módszerekre,
- a biztonsági tanúsítványok és biztonsági engedélyek követelményeinek való megfelelés értékelésére szolgáló módszerekre, és
- annak ellenőrzésére szolgáló módszerekre, hogy a nagysebességű és hagyományos transzeurópai vasúti rendszer strukturális alrendszereinek üzemeltetése és karbantartása megfelel-e a rájuk vonatkozó alapvető követelményeknek, kivéve, ha az ÁME-k meghatározzák azokat;

13. *közforgalmú menetrend*: a belföldi vasúti személyszállításra vonatkozó - az útvonal, a megállóhelyek, az érkezési és az indulási időpontok, illetve a gyakoriság és a szolgáltatás minőségének meghatározását tartalmazó - közzétett szolgáltatási előírás;

14. *üzemi menetrend*: a nyílt hozzáférésű vasúti pályahálózatokban végbemenő összes tervezett vasúti járműmozgást meghatározó adatokat tartalmazó előírás.

ÁLLAMI FELADATOK

3. § (1) A Kormány feladata:

a) a vasúti közlekedéspolitikára, valamint a vasúti közlekedés fejlesztésére vonatkozó - az épített és természeti környezet, továbbá az emberi egészség védelmével összehangolt, a fejlett információs és kommunikációs technológiák alkalmazására alapozott - koncepció jóváhagyása, a vasúti közszolgáltatás fejlesztése,

b) a vasúti közlekedéssel összefüggő nemzeti érdekek érvényesítése és kötelezettségek teljesítése nemzetközi kapcsolatokban,

c) az országos vasúti törzshálózati pályák körének meghatározására vonatkozó javaslat elkészítése,

d) a vasúti mellékvonalak meghatározására vonatkozó javaslat elkészítése,

e) a honvédelemmel, a polgári védelemmel és a katasztrófa-elhárítással összefüggő vasúti feladatok ellátása.

(2) A közlekedésért felelős miniszter (a továbbiakban: miniszter) feladata:

a) a vasúti közlekedéspolitika és vasúti fejlesztési koncepció előkészítése, a jóváhagyott vasúti közlekedéspolitika és vasúti fejlesztési koncepció végrehajtásának szervezése,

b) a vasúti közlekedés igazgatási és hatósági feladatainak ellátása,

c) az országos jelentőségű vasúti pályák és a vasúti közlekedés fejlesztésére vonatkozó koncepció végrehajtásának szervezése,

d) az országos vasúti pályahálózat - gazdasági társaságok útján történő - működtetése és fenntartása, e célból egyszemélyes állami tulajdonban levő gazdasági társaság, mint pályavasúti társaság alapítása vagy kijelölése,

e) az integrált vasúti társaság által működtetett országos vasúti pályahálózat kapacitásának elosztását, valamint a hálózat-hozzáférési díj megállapítását végző szervezet működésének biztosítása,

f) a vasútbiztonság fenntartása és fejlesztése érdekében nyílt és megkülönböztetéstől mentes, rendszerszintű megközelítésű vasútbiztonsági szabályrendszer meghatározása és érvényesítése,

g) a közösségi vasutak biztonságáról, valamint a vasúttársaságok engedélyezéséről szóló 95/18/EK tanácsi irányelv és a vasúti infrastruktúrakapacitás elosztásáról, továbbá a vasúti infrastruktúra használati díjának

felszámításáról és a biztonsági tanúsítványról szóló 2001/14/EK irányelv módosításáról szóló 2004. április 29-ei 2004/49/EK parlamenti és tanácsi irányelv (a továbbiakban: 2004/49/EK irányelv) 8. cikkének (2) és (4) bekezdésében, továbbá 32. cikkében előírt értesítés teljesítése,

h) az államháztartásért felelős miniszterrel egyetértésben az országos, a térségi és az elővárosi vasúti közszolgáltatási kötelezettségnek - a közszolgáltatási menetrend jóváhagyásával történő - megállapítása, a közszolgáltatást végző vasúti társasággal vasúti közszolgáltatási szerződés megkötése,

i) az államháztartásért felelős miniszterrel egyetértésben az országos, valamint az állami tulajdonú vasúti pályát tartalmazó térségi, illetve elővárosi vasúti pályahálózat működtetésének hálózat-hozzáférési díj bevétellel és a vasúti pályahálózatot működtető pályavasúti társaság egyéb üzleti tevékenységéből, illetve a vasúti pályahálózatot működtető integrált vasúti társaság egyéb pályavasúti üzleti tevékenységéből eredő bevétellel nem fedezett - indokoltnak elismert - költségeinek a központi költségvetésből történő megtérítése, a 26. § és a 28. § (1) bekezdése szerinti szerződés alapján,

j) az államháztartásért felelős miniszterrel egyetértésben a vállalkozó vasúti társaság közszolgáltatási kötelezettségéből eredő bevétellel nem fedezett - indokoltnak elismert - költségeinek a központi költségvetésből történő megtérítése, a 27. § szerinti szerződés alapján,

k) az államháztartásért felelős miniszterrel egyetértésben a vasúti közszolgáltatás díjához a - külön jogszabályban meghatározott kedvezményekből származó - bevételkiesés fogyasztói árkiegészítéssel történő ellentételezése.

(3) A miniszter az állam nevében a települési önkormányzatokkal, illetőleg azok társulásaival a térségi, elővárosi, illetve helyi vasúti közszolgáltatás működtetése tárgyában - írásban - együttműködési megállapodást köthet.

A VASÚTI KÖZLEKEDÉS IGAZGATÁSÁNAK SZERVEZETE

4. § (1) A vasúti közlekedéssel összefüggő igazgatási és hatósági tevékenységet a miniszter, valamint a közlekedési igazgatási szervezet látja el.

(2) A közlekedési igazgatás szervei:

a) a vasúti igazgatási szerv,

b) a vasúti közlekedési hatóság (a továbbiakban: közlekedési hatóság).

(3) A 2004/49/EK irányelv szerinti vasútbiztonsági hatóság a Magyar Köztársaság területén a közlekedési hatóság.

(4) A vasúti közlekedés igazgatásának szervezete a vasúti társaságoktól függetlenül működik.

A TELEPÜLÉSI ÖNKORMÁNYZATOK FELADATAI

5. § (1) A települési (fővárosban a fővárosi) önkormányzat (a továbbiakban: önkormányzat), valamint önkormányzatok társulásának önként vállalt feladata lehet:

a) a helyi közforgalmú vasúti közlekedés fejlesztésére vonatkozó - az országos, a térségi és az elővárosi közforgalmú vasúti közlekedéssel, valamint az épített és természeti környezet védelmével összehangolt, a fejlett információs és kommunikációs technológiák alkalmazására alapozott - koncepciók jóváhagyása, valamint azok végrehajtásának megszervezése,

b) az önkormányzat tulajdonában lévő vasúti pályák, valamint a helyi vasúti közszolgáltatás fejlesztése, működtetése,

c) helyi közforgalmú vasúti társaság alapítása,

d) a helyi vasúti közszolgáltatás hatósági árainak a megállapítása,

e) a helyi vasúti közszolgáltatás - menetrend jóváhagyásával történő - megállapítása, valamint a 27. § (8) bekezdése szerinti szerződés megkötése.

(2) Az (1) bekezdésben felsorolt feladatok a képviselőtestület hatáskörébe tartoznak.

(3) Az önkormányzatok vagy társulásaik és a miniszter

a) a helyi vasúti közszolgáltatásból a helyi érdekű vasúti közszolgáltatásnak a térségi vasúti közszolgáltatás keretében történő lebonyolítása,

b) a helyi vasúti közszolgáltatásnak az önkormányzat közigazgatási határán kívülre történő kiterjesztése,

c) a térségi vasúti közszolgáltatás közös működtetése

feltételeinek biztosítására vonatkozóan - írásban - együttműködési megállapodást köthetnek.

(4) A (3) bekezdés szerinti megállapodásban meg kell határozni a közszolgáltatásra, így különösen a közszolgáltatási menetrendre, annak módosítására, a díjrendszerre és a közszolgáltatási kötelezettség körébe eső személyszállítást végző vállalkozó vasúti társaság kiválasztására, illetve annak esetleges veszteségei ellentételezésére vonatkozó rendelkezéseket.

II. Fejezet

A VASÚTI TEVÉKENYSÉGEK VÉGZÉSÉNEK FELTÉTELEI

MŰKÖDÉSI ENGEDÉLY

6. § (1) E törvény alapján a vasúti pályahálózat működtetése, valamint a vasúti személyszállítás, az árutovábbítás és a vontatási szolgáltatás, működési hatósági engedélyhez (a továbbiakban: működési engedély) kötött tevékenység.

(2) Az (1) bekezdésben meghatározott tevékenységekre működési engedély külön-külön is megszerezhető. Működési engedélyt az a szervezet kaphat, amely teljesíti az e törvényben és a külön jogszabályban meghatározott feltételeket.

(3) A vasúti pályahálózat működtetésére vonatkozó működési engedély egy adott vasúti pályahálózat vonatkozásában adható ki.

(4) Vállalkozó vasúti tevékenység végzésére vonatkozó működési engedély valamennyi nyílt hozzáférésű vasúti pályahálózatra, valamint a működési engedélyben meghatározott térségi, elővárosi, helyi vagy saját célú vasúti pályahálózatra adható ki.

(5) Térségi személyszállításra vonatkozó működési engedély országos vasúti pályahálózathoz - ha e törvény eltérően nem rendelkezik - közvetlenül nem csatlakozó térségi vasúti pályahálózaton végzett személyszállítási tevékenységre adható ki.

(6) Az elővárosi, illetve térségi működési engedéllyel rendelkező vasúti társaság az országos vasúti pályahálózatot a működési engedélyében meghatározott legközelebbi vasúti csomópontig igénybe veheti.

7. § (1) Az országos személyszállítási, árutovábbítási és vontatási szolgáltatási működési engedély (a továbbiakban: országos működési engedély) a vasúttársaságok engedélyezéséről szóló, 1995. június 19-ei 95/18/EK tanácsi irányelv (a továbbiakban: 95/18/EK irányelv) szerinti működési engedélynek minősül. Az országos működési engedély a Magyar Köztársaság területén valamennyi nyílt hozzáférésű vasúti pályahálózatra kiterjed. Az országos működési engedélyt a vasúti igazgatási szerv a belföldön bejegyzett szervezet részére adja ki. Az országos működési engedély valamennyi EGT-államban érvényes.

(2) A Magyar Köztársaságban érvényes, és az országos működési engedéllyel egy tekintet alá esik valamely más EGT-államban a 95/18/EK irányelv alapján kiadott működési engedély.

(3) Az országos vasúti pályahálózat - amennyiben e törvény eltérően nem rendelkezik - vasúti közlekedési tevékenység céljára csak országos működési engedéllyel vehető igénybe. Az országos működési engedély önmagában az országos vasúti pályahálózathoz való nyílt hozzáférésre, illetve az 54. § (1) és (3)-(5) bekezdései szerinti szolgáltatások igénybevételére nem jogosít.

8. § (1) A működési engedély kiadásának a feltétele, hogy a kérelmező megfeleljen

a) az üzleti jóhírnévvel,

b) a pénzügyi teljesítőképességgel,

c) a szakmai alkalmassággal,

d) a felelősségi körébe tartozó baleseti károk megtérítésére való alkalmassággal

kapcsolatos, külön jogszabályban meghatározott követelményeknek.

(2) Az (1) bekezdés szerinti feltételek fennálltának igazolása érdekében a működési engedély iránti kérelmet előterjesztő szervezet köteles a vasúti igazgatási szerv részére a külön jogszabályban meghatározott információkat rendelkezésre bocsátani.

(3) A működési engedély határozatlan időtartamra szól. A vasúti igazgatási szerv a működési engedély kiadása feltételeinek fennálltát legalább ötévenként felülvizsgálja.

(4) A vasúti társaság a működési engedély jogerőre emelkedésétől számított hat hónapon belül köteles megkezdeni a működési engedélyben meghatározott tevékenységét. E határidő elmulasztása, illetve a tevékenység végzésének hat hónapot meghaladó szüneteltetése esetén a vasúti igazgatási szerv a feltételek fennálltának felülvizsgálatát rendelheti el, továbbá indokolt esetben a működési engedélyt felfüggesztheti. A tevékenység megkezdésére irányadó határidő kérelemre a külön jogszabályban meghatározott esetekben legfeljebb további hat hónappal meghosszabbítható.

(5) A vasúti társaság köteles a működési engedély feltételeivel kapcsolatos minden változásról haladéktalanul tájékoztatni a vasúti igazgatási szervet. A vasúti igazgatási szerv elrendeli a működési engedély felülvizsgálatát a vasúti társaság jogi helyzetére befolyást gyakorló változás, így különösen más társasággal való egyesülése esetén. A vasúti társaság a külön jogszabályban meghatározott időközönként és tartalommal rendszeresen igazolni köteles a vasúti igazgatási szerv részére a feltételek teljesítését.

(6) Amennyiben a vasúti igazgatási szerv megállapítja, hogy a vasúti társaság nem teljesíti a működési engedély kiadásának valamely feltételét vagy a vasúti közlekedési tevékenységét az engedélyben foglaltaktól eltérően gyakorolja, a működési engedélyt felfüggeszti. A felfüggesztés hatálya alatt vasúti közlekedési

tevékenység nem végezhető. A felfüggesztést elrendelő határozat hatályon kívül helyezésének akkor van helye, ha a vasúti társaság igazolta, hogy a felfüggesztés elrendelésének oka megszűnt.

(7) A vasúti igazgatási szerv a működési engedélyt visszavonja, amennyiben a vasúti társaság a felfüggesztés elrendelésének alapjául szolgáló körülményt hat hónapon belül nem hárítja el.

(8) A vasúti igazgatási szerv a működési engedélyben - külön jogszabályban meghatározottak szerint - a működési engedély felfüggesztésének és visszavonásának a (4) és (6)-(7) bekezdések keretei között egyedi eseteit is meghatározhatja.

(9) A pénzügyi teljesítőképességgel kapcsolatos valamely követelmény nem teljesítése esetén a működési engedély felfüggesztése vagy visszavonása mellett a vasúti társaság részére a külön jogszabályban meghatározott feltételekkel legfeljebb hat hónapos határozott időtartamra ideiglenes működési engedély adható, amennyiben a vasúti társaság további működése a vasúti közlekedés biztonságát nem veszélyezteti. Vissza kell vonni a működési engedélyt, ha a vasúti társaság felszámolását a bíróság jogerős végzéssel elrendeli.

(10) Amennyiben a vasúti igazgatási szerv olyan információról szerez tudomást, amely alapján alappal feltételezheti, hogy a más EGT-államban a 95/18/EK irányelv alapján kiadott működési engedélyt szerzett vállalkozó vasúti társaság nem teljesíti a működési engedély kiadásának valamely feltételét, a vasúti igazgatási szerv a működési engedélyt kiállító külföldi hatóságot haladéktalanul értesíti.

9. § (1) A miniszter a működési engedélyezés részletes szabályai körében meghatározza különösen

- a) az engedélyezési eljárás részletes szabályait,
- b) az engedély kiadásának és módosításának feltételeit,
- c) a kérelem és az engedély tartalmi elemeit,
- d) az üzleti jóhírnév, a pénzügyi teljesítőképesség, a szakmai alkalmasság, valamint a felelősségi körébe tartozó baleseti károk megtérítésére való alkalmasság igazolásának módját,
- e) a vasúti igazgatási szervnek a vasúti társaságokkal kapcsolatos ellenőrzési tevékenységének részletes szabályait,
- f) az engedély felfüggesztésének és visszavonásának részletes szabályait,
- g) azokat az eseteket, amelyekben a vasúti társaság a működési engedély felülvizsgálatát köteles kérni.

(2) A vasúti igazgatási szerv a miniszter útján haladéktalanul tájékoztatja az Európai Bizottságot az országos működési engedély (ideiglenes működési engedély) kiadásáról, módosításáról, felfüggesztéséről vagy visszavonásáról.

MŰSZAKI ENGEDÉLY

10. § (1) E törvény alapján műszaki hatósági engedély (a továbbiakban: műszaki engedély) szükséges

- a) jogszabály eltérő rendelkezése hiányában a vasúti pálya és tartozékai építéséhez, létesítéséhez, korszerűsítéséhez, átalakításához, használatbavételéhez, fennmaradásához és megszüntetéséhez,
- b) vasúti jármű belföldi üzembe helyezéséhez,
- c) vasúti járművekre szerelt, vasútüzemi célt szolgáló kazánok, nyomástartó edények üzemben tartásához, átalakításához,
- d) vasúti járművek közlekedésbiztonsági berendezéseinek (futómű, fék, kocsiszekerény, vonatbefolyásoló berendezés) javítását végző személyek és szervezetek tevékenységéhez,
- e) a vasúti járművek időszakos vizsgálatát végző vizsgahelyek működéséhez.

(2) A műszaki engedélyt a közlekedési hatóság - külön jogszabályban meghatározottak szerint - adja ki.

III. Fejezet

ORSZÁGOS KÖZFORGALMÚ VASÚTI KÖZLEKEDÉS

ORSZÁGOS KÖZFORGALMÚ VASÚTI SZEMÉLYSZÁLLÍTÁS ÉS ÁRUFUVAROZÁS, VALAMINT VONTATÁSI SZOLGÁLTATÁS

11. § (1) Az országos közforgalmú vasúti személyszállítási, áru fuvarozási, illetve vontatási tevékenység végzésére, az erre jogosító működési engedéllyel rendelkező vasúti társaság - a XII. fejezetben meghatározott feltételek teljesítése esetén - valamennyi nyílt hozzáférésű vasúti pályahálózaton jogosult.

(2) Nemzetközi személyszállítási és áru fuvarozási tevékenység végzésére az országos működési engedéllyel rendelkező vasúti társaság a vonatkozó nemzetközi szerződések rendelkezései szerint jogosult.

12. § (1) A közszolgáltatásnak minősülő országos közforgalmú vasúti személyszállítás végzésére a miniszter az országos működési engedéllyel rendelkező vasúti társasággal a 27. § (1)-(7) bekezdésének rendelkezései szerint közszolgáltatási szerződést köt.

(2) Az országos vasúti árufuvarozási tevékenységet végző vasúti társaság az éves beszámolójában elkülönítetten is köteles megjeleníteni e tevékenységének eredményét.

13. § (1) Az országos működési engedéllyel rendelkező vállalkozó vasúti társaság a szervezeti formájától függetlenül a vállalkozó vasúti tevékenysége vonatkozásában önállóan határozza meg az üzleti tervét, ideértve a finanszírozási és befektetési programját is. Az üzleti terv összeállításakor törekedni kell a vállalkozó vasúti társaság pénzügyi egyensúlyának megteremtésére és az egyéb műszaki, kereskedelmi és pénzügyi igazgatási célok elérésére, valamint e célok megvalósítását lehetővé tevő források biztosítására.

(2) Az országos működési engedéllyel rendelkező vállalkozó, vasúti társaság szabadon

a) vehet részt nemzetközi csoportosulás alapításában, illetve ahhoz szabadon csatlakozhat,

b) alakíthatja ki a belső szervezetét, a X. fejezetben foglaltak sérelme nélkül,

c) a külön jogszabályban foglalt rendelkezések megtartása mellett határozhatja meg a szolgáltatások nyújtásának és értékesítésének feltételeit, valamint a szolgáltatásai árát,

d) dönthet a személyzetéről, az eszközeiről és a beszerzéseiről,

e) növelheti a piaci részesedését, új technológiákat, szolgáltatásokat és újszerű igazgatási megoldásokat vezethet be,

f) kiterjesztheti a tevékenységét a vasúti közlekedési tevékenységekhez kapcsolódó más területekre.

ORSZÁGOS VASÚTI PÁLYAHÁLÓZAT MŰKÖDTETÉSE

14. § (1) Országos vasúti pályahálózat működtetését olyan gazdasági társaság végezheti, amelynek egyedüli tagja (részvényese) a Magyar Állam.

(2) A nyílt hozzáférésű vasúti pályahálózat használatáért fizetendő hálózat-hozzáférési díj az azt működtető vasúti társaságot illeti, aki köteles az ebből keletkező bevételét a nyílt hozzáférésű pályahálózat működtetésére fordítani.

(3) Az országos pályahálózat működtetője éves üzleti tervének tartalmaznia kell a beruházási és pénzügyi tervet. Az üzleti tervnek biztosítania kell az országos vasúti pályahálózat optimális és hatékony használatát és fejlesztését, valamint a pénzügyi és egyéb eszközöket e célok eléréséhez.

(4) Az országos vasúti pályahálózat működtetője felelős saját üzemeltetéséért, adminisztrációjáért és belső ellenőrzéséért.

IV. Fejezet

A TÉRSÉGI ÉS AZ ELŐVÁROSI KÖZFORGALMÚ VASÚTI KÖZLEKEDÉS

15. § (1) A térségi, illetve az elővárosi vasúti pályahálózatot az ezen vasúti pályahálózat működtetésére vonatkozó működési engedély iránt kérelmet benyújtó szervezet kérelmére a külön jogszabályban meghatározottak szerint a vasúti igazgatási szerv a működési engedély kiadásával egyidejűleg, a vasúti pályahálózatba tartozó vasúti pályaszakaszok meghatározásával jelöli ki.

(2) Térségi vasúti pályahálózat abban az esetben jelölhető ki, ha

a) a vasúti pályahálózatnak az országos közforgalmú közlekedésben betöltött szerepe csekély, elsősorban a térségi forgalom lebonyolítására szolgál,

b) az adott térség érintett önkormányzatai önként vállalt feladataik keretében kötelezettséget vállalnak a helyi igényekhez jobban illeszkedő, térségi jelentőségű szolgáltatások fejlesztésére, vagy

c) a hálózat az országos vasúti pályahálózatokhoz képest keskenyebb nyomtávú.

(3) A térségi, illetve elővárosi működési engedéllyel rendelkező közforgalmú vasúti társaság a miniszterrel kötött közszolgáltatási szerződésben vasúti közszolgáltatási kötelezettséget vállalhat. E szerződésre a 27. § (1)-(7) bekezdésében foglaltakat megfelelően alkalmazni kell.

V. Fejezet

A HELYI KÖZFORGALMÚ VASÚTI KÖZLEKEDÉS

16. § (1) Helyi közforgalmú vasúti társaság

a) a közúti vasút (villamos), és a különleges vasút pályájának működtetésére, és

b) az a) pont szerinti vasúti pályákon közforgalmú személyszállításra jogosult.

(2) Helyi közforgalmú vasúti társaságot a település önkormányzata, továbbá bármely természetes személy vagy szervezet alapíthat.

17. § A helyi vasúti közszolgáltatási kötelezettséget - a közszolgáltatás mértékét megállapító, az önkormányzat képviselő-testülete által jóváhagyott közszolgáltatási menetrend keretei között - az önkormányzat által alapított vagy az önkormányzat által ezzel megbízott helyi közforgalmú vasúti társaság látja el.

VI. Fejezet

SAJÁT CÉLÚ VASÚTI TEVÉKENYSÉG

18. § (1) Saját célú vasúti tevékenységet az a szervezet végez, amely a saját célú vasúti pályahálózaton a saját, közvetlenül nem vasúti közlekedési célú gazdasági tevékenységével összefüggő vasúti személyszállítást vagy vasúti áruszállítást lát el.

(2) A saját célú vasút térségi működési engedély alapján közforgalmú vasúti szolgáltatást - ezen belül, a 27. § alapján megkötött közszolgáltatási szerződés alapján vasúti közszolgáltatást is - végezhet.

VII. Fejezet

VASÚTI SZOLGÁLTATÁSOK

SZEMÉLYSZÁLLÍTÁSI SZOLGÁLTATÁS

19. § A vasúti személyszállításra kötött szerződésekre a Polgári Törvénykönyvnek (a továbbiakban: Ptk.) a szerződésekre vonatkozó általános, továbbá a vállalkozási szerződésre vonatkozó rendelkezéseit a személyszállításra vonatkozó külön jogszabályban foglalt kiegészítésekkel kell alkalmazni.

20. § (1) A vállalkozó vasúti társaság a közforgalmú személyszállítás körében a közforgalmú menetrendben meghatározott vonalon az ott meghirdetett vonatokat közlekedtetni. A közforgalmú személyszállítási szolgáltatást végző vállalkozó vasúti társaság a közforgalmú személyszállítási szolgáltatására vonatkozó általános szerződési feltételeket tartalmazó személyszállítási üzletszabályzatot köteles készíteni. A személyszállítási üzletszabályzatot, valamint annak módosítását a vasúti igazgatási szerv külön jogszabályban foglaltak szerint hagyja jóvá. A jóváhagyás nem tagadható meg, amennyiben a személyszállítási üzletszabályzat a külön jogszabályban meghatározott feltételeknek megfelel. A jóváhagyott személyszállítási üzletszabályzatot a vállalkozó vasúti társaság köteles a honlapján, illetve térítés ellenében kinyomtatva hozzáférhetővé tenni.

(2) A vasúti személyszállítás részletes feltételeit a Kormány rendeletben határozza meg.

21. § (1) A vasúti közszolgáltatást nyújtó vállalkozó vasúti társaság köteles közforgalmú menetrendet készíteni és azt közzétenni, abban elkülönítetten megjeleníteni a személyszállítási közszolgáltatást.

(2) A közforgalmú menetrendet a vasúti közszolgáltatást végző vállalkozó vasúti társaság és a többi szervezet (különösen a vasúti közszolgáltatást végző vállalkozó vasúti társaság, illetve az adott térségben autóbusszal menetrend szerinti személyszállítást végzők) a csatlakozások összehangolása, valamint a szükségtelen párhuzamos közlekedések kiküszöbölése érdekében - annak hatálybalépését megelőzően külön jogszabályban meghatározott határidőben - egyeztetni kötelesek.

ÁRUFUVAROZÁSI SZOLGÁLTATÁS

22. § A vasúti áru fuvarozásra kötött szerződésekre Ptk. szerződésekre vonatkozó általános, továbbá a fuvarozási szerződésekre vonatkozó rendelkezéseit az e törvényben, valamint külön jogszabályban foglalt kiegészítésekkel kell alkalmazni.

23. § (1) A vasúti áru fuvarozási tevékenységet végző vállalkozó vasúti társaság köteles az áru fuvarozási tevékenységre vonatkozó általános szerződési feltételeit tartalmazó áru fuvarozási üzletszabályzatot készíteni. Az áru fuvarozási üzletszabályzatot, valamint annak módosítását a vasúti igazgatási szerv külön jogszabályban foglaltak szerint hagyja jóvá. A jóváhagyás nem tagadható meg, amennyiben az áru fuvarozási üzletszabályzat a külön jogszabályban meghatározott feltételeknek megfelel. A jóváhagyott áru fuvarozási

üzletszabályzatot a vállalkozó vasúti társaság köteles a honlapján, illetve térítés ellenében kinyomtatva hozzáférhetővé tenni.

(2) A vasúti árufuvarozás részletes feltételeit a Kormány rendeletben határozza meg.

VONTATÁSI SZOLGÁLTATÁS

24. § A vontatási szolgáltatást nyújtó vállalkozó vasúti társaság köteles a vontatási szolgáltatásra vonatkozó általános szerződési feltételeit tartalmazó vontatási üzletszabályzatot készíteni. A vontatási üzletszabályzatot a vállalkozó vasúti társaság köteles a honlapján, illetve térítés ellenében kinyomtatva hozzáférhetővé tenni.

VIII. Fejezet

AZ ÁLLAM ÉS A VASÚTI TÁRSASÁGOK, VALAMINT AZ ÖNKORMÁNYZATOK ÉS A VASÚTI TÁRSASÁGOK KÖZÖTTI SZERZŐDÉSEK

AZ ÁLLAM ÉS A VASÚTI TÁRSASÁGOK KÖZÖTTI SZERZŐDÉSEK

25. § (1) Az állam az országos, a térségi, illetve az elővárosi vasúti pályahálózatot működtető vasúti társasággal,

a) az állami tulajdonban lévő vasúti pályák kezelésére (a továbbiakban: vagyonkezelési szerződés), továbbá

b) az országos, valamint az állami tulajdonban lévő vasúti pályát tartalmazó térségi, illetve elővárosi vasúti pályahálózat működtetésére szerződést köt.

(2) Az állam a vasúti pályahálózat működtetője, illetve a vállalkozó vasúti társaság részére szerződésben az (1) bekezdés *b)* pontjában meghatározott vasúti pályahálózatok, valamint a kombinált forgalom fejlesztéséhez, a vasúti foglalkoztatásra, képzésre és szerkezet-átalakításra egyedi támogatást nyújthat.

(3) A pályavasúti társasággal, illetve az integrált vasúti társasággal az (1) bekezdés *b)* pontja és a (2) bekezdés szerinti szerződéseket - az államháztartásért felelős miniszter egyetértésével - az állam nevében a miniszter köti meg.

(4) E fejezetben foglaltakat - a szerződést megkötő személyt meghatározó rendelkezések kivételével - az önkormányzat és a helyi közforgalmú vasúti társaság közötti szerződésre megfelelően alkalmazni kell.

VAGYONKEZELÉSI SZERZŐDÉS

 26. § Az országos, valamint az állami tulajdonban lévő vasúti pályát tartalmazó térségi, illetve elővárosi vasúti pályahálózatot működtető pályavasúti társaság, illetve az integrált vasúti társaság a vagyonkezelési szerződést a miniszter és az állami vagyon felügyeletéért felelős miniszter egyetértésével - a vonatkozó jogszabályok alapján - az állam nevében eljáró Magyar Nemzeti Vagyonkezelő Zrt.-vel köti meg.

A VASÚTI KÖZSZOLGÁLTATÁSI SZERZŐDÉS

27. § (1) A miniszter a vasúti közszolgáltatás biztosítása érdekében - az államháztartásért felelős miniszter egyetértésével - a vasúti személyszállítást végző vasúti társasággal vasúti közszolgáltatási szerződést köthet. A vasúti közszolgáltatási szerződésben vasúti közszolgáltatási kötelezettség teljesítésének feltételeit és módját, valamint a költségvetési támogatás folyósításának módját, mértékét és ütemezését rögzíteni kell.

(2) A vállalkozó vasúti társaság a vasúti közszolgáltatási kötelezettség tartalmára és mértékére vonatkozó javaslatát - az utazási igények számbavétele és a külön jogszabály előírásai alapján összeállított éves közszolgáltatási menetrend jóváhagyása érdekében külön jogszabályban meghatározott határidőben a miniszternek adja át.

(3) A miniszter - az államháztartásért felelős miniszterrel lefolytatott előzetes egyeztetés alapján - dönt a vasúti közszolgáltatási kötelezettség mértékéről, és ennek megfelelően hagyja jóvá a közszolgáltatási menetrendet. A jóváhagyással a miniszter kötelezettséget vállal arra, hogy a vasúti közszolgáltatási tevékenység menetdíj-bevétellel nem fedezett, a vállalkozó vasúti társaságra háruló indokoltan elismert költségét az állam a teljesítés tárgyegyedévét követő negyedév végéig a központi költségvetésből megtéríti.

(4) A közszolgáltatási menetrendnek a miniszter által történő jóváhagyásával és az ellentételezési mérték megállapításával a vállalkozó vasúti társaság köteles a közszolgáltatási menetrendben rögzített teljesítményeket, a minőségi követelmények szerint a meghirdetett hatósági ár, valamint a költségvetési támogatás ellenében ellátni.

(5) A vasúti közszolgáltatás keretében nyújtott szolgáltatás eredményét a közszolgáltatást nyújtó országos közforgalmú vasúti társaság köteles az éves beszámolójában elkülönítetten is megjeleníteni. Az e tevékenységből eredő bevétel kizárólag a közszolgáltatás végzésével összefüggő költségek fedezésére fordítható.

(6) A vállalkozó vasúti társaság a minisztertől kérheti, hogy egyes vonalakon a vasúti menetrendben meghatározott teljesítményt vonatok helyett közúti jármű (autóbusz) alkalmazásával teljesíthesse abban az esetben, ha a megoldás a vállalkozó vasúti társaság számára megtakarítást eredményez. Az ilyen szolgáltatást a vállalkozó vasúti társaság - ha megfelel az autóbuszal végzett belföldi és nemzetközi személyszállításra vonatkozó külön jogszabályban előírt személyi és tárgyi feltételeknek is - kizárólag a vasúti személyszállításra külön jogszabályban megállapított díj alkalmazása mellett és - az érintett települések önkormányzatával történő előzetes egyeztetés alapján - a külön törvényben meghatározott járáti engedéllyel végezheti.

(7) Amennyiben a vállalkozó vasúti társaság által végzett közforgalmú személyszállítás műszaki okból vasúti járművei nem látható el, a vállalkozó vasúti társaság a (6) bekezdésben meghatározott feltételeket csak abban az esetben köteles teljesíteni, ha az autóbuszal végzett tevékenység meghaladja a két hónapot (vonatpótló járat).

(8) Az önkormányzatok feladat- és hatáskörébe utalt közszolgáltatási kötelezettség ellátásra vonatkozó tevékenység végzésére az önkormányzat az érintett helyi közforgalmú vasúti társasággal köthet szerződést. A szerződésre, illetve a vasúti társaság és az önkormányzat képviselő-testületének a szerződéssel kapcsolatos feladataira az (1)-(7) bekezdésben meghatározott rendelkezéseket kell megfelelően alkalmazni.

(9) Az önkormányzatok az érintett országos, térségi, elővárosi vagy helyi vállalkozó vasúti társasággal a közszolgáltatási menetrendben nem szereplő közszolgáltatási tevékenység ellátására szerződést köthetnek. A szerződésre a (8) bekezdésben meghatározott rendelkezéseket kell megfelelően alkalmazni.

A VASÚTI PÁLYAHÁLÓZAT MŰKÖDTETÉSÉRE KÖTÖTT SZERZŐDÉS

28. § (1) Az állam nevében a miniszter - az államháztartásért felelős miniszter egyetértésével - szerződésben kötelezettséget vállal országos, valamint az állami tulajdonban lévő vasúti pályát tartalmazó térségi, illetve elővárosi vasúti pályahálózat működtetését végző vasúti társaságnak a pályahálózat működtetésével kapcsolatban felmerült, és a hálózat-hozzáférési díjből, valamint a vasúti társaság egyéb üzleti tevékenységből nem fedezett, indokoltnak elismert költségei megtérítésére. E szerződés feltételeit úgy kell meghatározni, hogy a vasúti pályahálózat működtetőjét a működtetés költségeinek, illetve a hálózat-hozzáférési díjak csökkentésére ösztönözze, a vasúti közlekedés biztonságának, illetve a szolgáltatások minőségének sérelme nélkül.

(2) Szerződésben kell meghatározni az állami tulajdonban lévő, országos jelentőségű vasúti pályákkal kapcsolatos egyéb központi költségvetési támogatás jogcímét és mértékét is. A jogcím lehet:

- a) a vasúti pálya és tartozékai létesítése, fejlesztése, felújítása, megszüntetése,
- b) közlekedéspolitikai célú beruházások,
- c) környezetvédelmi fejlesztés,
- d) kutatás-fejlesztés.

(3) Az (1) bekezdésben meghatározott szerződést legalább öt naptári évre kell megkötöni. A szerződést naptári évenként - a benne foglaltak teljesítésének értékelésével - felül kell vizsgálni, és - a központi költségvetés benyújtására külön törvényben előírt ütemezésnek megfelelő időpontban - szükség szerint módosítani kell.

(4) Az (1)-(2) bekezdésekben meghatározott szerződésnek tartalmaznia kell:

- a) a költségvetési támogatás mértékét,
- b) a támogatás folyósításának jogcímét, ezen belül a vasúti pályára vonatkozóan a vasúti pálya és tartozékai fejlesztésének és felújításának fő irányait és pénzügyi forrásait,
- c) a támogatás folyósításának módját és ütemezését,
- d) a támogatás felhasználásának célját,
- e) a szerződéstől eltérő teljesítés jogkövetkezményeit,
- f) a támogatás felhasználásával való elszámolás és a felhasználás ellenőrzésének szabályait.

(5) Az (1)-(2) bekezdésekben meghatározott szerződés teljesítéséről a tárgyévét követő év első negyedévének végéig a miniszter és az államháztartásért felelős miniszter a Kormány részére beszámolót készít.

AZ ÁLLAM ÉS A VASÚTI TÁRSASÁGOK KÖZÖTTI EGYÉB SZERZŐDÉSEK

29. § (1) Szerződésben kell meghatározni a vasúti társaság részére nyújtott egyéb központi költségvetési támogatás jogcímét és mértékét is. Az állam által nyújtott támogatás célja a 28. § (2) bekezdésének *a)-d)* pontjain túlmenően lehet

- a)* a foglalkoztatás és képzés,
- b)* a társaság szerkezeti átalakítására nyújtott költségvetési juttatás.

(2) Az (1) bekezdés szerinti szerződésre egyebekben a 28. § rendelkezéseit kell megfelelően alkalmazni.

IX. Fejezet

A VASÚTI KÖZLEKEDÉS BIZTONSÁGA

NEMZETI VASÚTBIZTONSÁGI SZABÁLYOK

30. § (1) A vasútbiztonsággal kapcsolatos kötelező rendelkezéseket (a továbbiakban: nemzeti vasútbiztonsági szabályok) a miniszter rendeletben állapítja meg.

(2) A nemzeti vasútbiztonsági szabályoknak összhangban kell lennie az Európai Unió Hivatalos Lapjában közzétett, mindenkor hatályos közös biztonsági módszerekkel és közös biztonsági célokkal.

(3) Ha a közös biztonsági célok elfogadása után a miniszter olyan új nemzeti vasútbiztonsági szabályt kíván bevezetni, amely a közös biztonsági céloknál magasabb szintű biztonságot követel meg, vagy ha a tervezett új nemzeti vasútbiztonsági szabály, hatással lehet valamely más EGT-államban létrejött vállalkozó vasúti társaságok belföldi működésére, a miniszter a nemzeti vasútbiztonsági szabály tervezetét a közlekedési hatóság által a 80. § (4) bekezdésének *g)* pontja szerint lefolytatott egyeztetést követően megküldi az Európai Bizottságnak, és ismerteti bevezetésének indokait.

(4) Ha az Európai Bizottság a nemzeti vasútbiztonsági szabály ellen kifogást emel, a tervezet - az Európai Bizottság határozatának meghozataláig, de legfeljebb a kifogást tartalmazó értesítés megérkezésétől számított hat hónapig - nem hirdethető ki.

A VASÚTI TÁRSASÁGOKNAK A VASÚTI KÖZLEKEDÉS BIZTONSÁGÁVAL KAPCSOLATOS JOGAI ÉS KÖTELEZETTSÉGEI

31. § (1) A vasúti pályahálózat működtetője a vasúti pályát, a vasúti pálya tartozékait, a vasúti üzemi létesítményeket, a vállalkozó vasúti társaság az általa üzemben tartott vasúti járműveket köteles üzembiztos állapotban tartani. A vasúti pályahálózat működtetője, valamint a vasúti pályahálózatot használó vasúti társaságok (a továbbiakban együtt: üzembentartó) a vasúti közlekedés biztonságának fenntartása érdekében együttműködésre kötelesek.

(2) A vasúti közlekedés biztonsága érdekében

a) az üzembentartó a kialakult vagy várható veszélyhelyzet esetén köteles a veszélyre (várható veszélyre) az érintetteket figyelmeztetni,

b) a vasúti pályahálózat működtetője - a veszélyhelyzet megszűnéséig - jogosult a veszélyeztetett vasúti pályának, illetve pályaszakasznak a lezárására, továbbá az adott pályaszakaszra kiadott menetvonalak visszavonására, a közúti átjárót érintő lezárás esetén a közút kezelőjének értesítése mellett,

c) a vasút területét igénybe vevő, illetve a vasút területén tartózkodó személyeknek az ott érvényben lévő biztonsági rendelkezéseket és szabályokat meg kell tartaniuk.

(3) A vasúti pályahálózat működtetője köteles haladéktalanul intézkedni a veszélyhelyzet megszüntetése, valamint üzembiztos vagy baleset esetén a megfelelő működés mielőbbi helyreállítása érdekében. A vasúti pályahálózat működtetője ennek érdekében jogosult a vasúti pályahálózatot használó vasúti társaság eszközeit igénybe venni.

(4) A vasutat keresztező vagy megközelítő út, vezeték, légi jármű leszálló-pálya, illetve egyéb építmény (pl. közvilágítás, reklám, közúti jelzőlámpák) létesítéséhez, átalakításához vagy megszüntetéséhez, a terep szintjét megváltoztató földmunka és fásítás, illetve bányászati tevékenység végzéséhez - jogszabály eltérő rendelkezésének hiányában - a vasúti pályahálózat működtetőjének hozzájárulása is szükséges.

(5) A vasúti társaság a vasúti közlekedés biztonságával összefüggő feladatkör betöltésére a jogszabály által előírt képzéssel és szaktudással rendelkező személyt köteles alkalmazni.

BIZTONSÁGIRÁNYÍTÁSI RENDSZER

32. § (1) Az üzembentartó a külön jogszabályban foglaltaknak megfelelően köteles biztonságirányítási rendszert létrehozni.

(2) Az üzembentartó a vasúti közlekedés biztonságának folyamatos biztosításához szükséges üzemi követelményeket, valamint a biztonsági intézkedéseket belső szabályzatában határozza meg.

(3) Az üzembentartó a biztonságirányítási rendszer működéséről - külön jogszabályban meghatározottak szerint - évente biztonsági jelentést nyújt be a közlekedési hatósághoz.

VASÚTBIZTONSÁGI TANÚSÍTVÁNY ÉS VASÚTBIZTONSÁGI ENGEDÉLY

33. § (1) A belföldön bejegyzett vasúti társaság a vasúti pályahálózatot kizárólag a közlekedési hatóság által kiállított vasútbiztonsági tanúsítvány (a továbbiakban: tanúsítvány) birtokában használhatja. A tanúsítvány igazolja, hogy a vasúti társaság létrehozta a biztonsági rendszerét, és a kockázatok korlátozása és a vasúti pályahálózat biztonságos üzemeltetése érdekében képes megfelelni a kölcsönös átjárhatósági műszaki előírásokban, valamint a nemzeti biztonsági szabályokban meghatározott követelményeknek.

(2) A tanúsítvány a következő részekből áll:

a) tanúsítvány a jogosult biztonságirányítási rendszerének elfogadásáról,

b) tanúsítvány a jogosultnak az igénybe venni kívánt vasúti pályahálózaton való biztonságos közlekedéséhez szükséges - az ÁME-k és a nemzeti vasútbiztonsági szabályok alkalmazásával, a személyzet bizonyítványainak elfogadásával, és a jogosult által használt vasúti járművek üzembe helyezésének engedélyezésével kapcsolatos - sajátos követelmények teljesítése érdekében tett intézkedéseinek elfogadásáról, a jogosult által benyújtott dokumentáció alapján.

(3) A (2) bekezdés a) pontja szerinti tanúsítványban részletezni kell a tanúsítvány által érintett vasúti tevékenység jellemzőit.

(4) Az országos működési engedéllyel rendelkező vasúti társaság részére a (2) bekezdés a) pontja szerint kiadott tanúsítvány valamennyi EGT-állam területére érvényes az egyenértékű vasúti szolgáltatásokra.

(5) A tanúsítvánnyal már rendelkező vasúti társaságnak a tanúsítvány a hatálya alá nem tartozó vasúti pályahálózat használatához kiegészítő tanúsítványt kell kérnie. A kiegészítő tanúsítványban a közlekedési hatóság azt igazolja, hogy a vasúti társaság e további vasúti pályahálózatra vonatkozóan is megfelel a (2) bekezdés b) pontjában foglalt feltételeknek. E rendelkezést megfelelően alkalmazni kell abban az esetben is, ha más EGT-államban a 95/18/EK irányelvvel összhangban kiadott működési engedély alapján működő és ott tanúsítványt szerzett vasúti társaság a Magyar Köztársaság területén lévő vasúti pályahálózatot kívánja használni.

(6) A kiegészítő tanúsítvány vonatkozásában alkalmazni kell a 35. § (2)-(7) bekezdéseiben foglaltakat.

34. § (1) Vasúti pályahálózat irányítása, működtetése kizárólag a közlekedési hatóság által kiállított vasútbiztonsági engedély (a továbbiakban: engedély) alapján végezhető.

(2) Az engedély a következő részekből áll:

a) engedély a jogosult biztonságirányítási rendszerének elfogadásáról,

b) engedély a vasúti pályahálózat működtetője által az adott vasúti pályahálózat, illetve a forgalomirányító és jelzőrendszer biztonságos tervezéséhez, karbantartásához és üzemeltetéséhez szükséges sajátos követelmények teljesítése érdekében tett intézkedéseinek elfogadásáról.

35. § (1) A jogosultnak a tanúsítvány, illetve az engedély megszerzéséhez teljesítenie kell a külön jogszabályban meghatározott műszaki, működési követelményeket, valamint a személyzetre, vasúti járműre és a vasúti társaság belső szervezetére vonatkozó biztonsági követelményeket.

(2) A közlekedési hatóság a tanúsítványt, illetve az engedélyt ötéves időtartamra adja ki. A tanúsítvány, illetve az engedély érvényességének újabb öt évre történő meghosszabbítását a jogosultnak kell kérelmeznie az érvényességi idő lejártá előtt.

(3) A jogosultnak - az érvényességi idő lejártá előtt - új tanúsítványt, illetve engedélyt kell beszereznie, ha az (1) bekezdésben felsorolt engedélyezési feltételek megváltoznak. A vasútbiztonságra vonatkozó jogszabályok jelentősebb megváltozása esetén a közlekedési hatóság a tanúsítvány, illetve az engedély felülvizsgálatát előírhatja.

(4) A jogosult haladéktalanul köteles tájékoztatni a közlekedési hatóságot a tanúsítvánnyal, illetve az engedéllyel kapcsolatos feltételekben bekövetkezett minden változásról, valamint minden olyan esetben, amikor új személyi állományi kategóriák vagy új típusú vasúti járműállomány bevezetésére kerül sor.

(5) A közlekedési hatóság ellenőrzi, hogy a tanúsítvány, illetve az engedély kiadásának alapjául szolgáló feltételek fennállnak-e.

(6) Amennyiben a közlekedési hatóság megállapítja, hogy a jogosult nem elégíti ki a tanúsítványban, illetve az engedélyben megfogalmazott feltételeket, határozattal haladéktalanul visszavonja a tanúsítványt, illetve az engedélyt. A kiegészítő tanúsítvány visszavonása esetén a közlekedési hatóság a döntéséről, valamint annak indokairól haladéktalanul tájékoztatja a más EGT-államban létrejött vállalkozó vasúti

társaság tanúsítványát kiállító vasútbiztonsági hatóságot. A közlekedési hatóság a tanúsítvány visszavonásáról értesíti a vasúti pályahálózat működtetőjét.

(7) A közlekedési hatóság a miniszter útján a határozat jogerőre emelkedéstől számított egy hónapon belül tájékoztatja az Európai Vasúti Ügynökséget a 33. § (2) bekezdés *a*) pontja szerinti tanúsítvány, illetve az engedély kiadásáról, meghosszabbításáról, módosításáról vagy visszavonásáról. A közlekedési hatóság tájékoztatása kiterjed az érintett vasúti társaság nevére, székhelyére, a tanúsítvány kiállításának időpontjára, a tanúsítvány hatályára és érvényességére, valamint a tanúsítvány visszavonása esetén a döntése indokolására.

(8) A tanúsítvánnyal, kiegészítő tanúsítvánnyal és az engedéllyel kapcsolatos részletes szabályokat a miniszter rendeletben állapítja meg. A rendeletben meg kell határozni

a) a helyi vasúti pályahálózatra vonatkozó engedélyre, és a helyi közforgalmú vasúti társaságra vonatkozó tanúsítvánnyal,

b) az országos vasúti pályahálózatokhoz közvetlenül nem kapcsolódó, kizárólag vasúti személyszállítás céljára fenntartott térségi és elővárosi vasúti pályahálózatra vonatkozó engedéllyel, és a kizárólag e vasúti pályahálózatokon közlekedő vasúti társasággal, valamint

c) a kizárólag a tulajdonosa által árutovábbításra használt sajátcélu vasúti pályahálózatokra vonatkozó engedéllyel

kapcsolatos szabályokat.

KÉPZÉSI LEHETŐSÉGEKHEZ VALÓ HOZZÁFÉRÉS

36. § (1) A tanúsítvány, illetve az engedély megszerzéséhez előírt képesítéshez szükséges képzést és vizsgáztatást végző személy, szervezet köteles biztosítani, hogy a képzés, illetve vizsgázás lehetősége valamennyi tanúsítványt, illetve engedélyt igénylő vagy azzal rendelkező szervezet számára az egyenlő bánásmód követelményei szerint rendelkezésre álljon.

(2) Az (1) bekezdés szerinti képzést nyújtó személy, szervezet biztosítani köteles, hogy a képzés tananyaga kiterjedjen a szükséges útvonalismeretekre, az üzemeltetési szabályokra és eljárásokra, az ellenőrző-irányító és jelzőrendszereket és az érintett útvonalakra vonatkozó, vészhelyzetben alkalmazandó eljárásokra.

(3) A vasúti társaság az általa kizárólagosan kínált képzési és vizsgáztatási lehetőségeket köteles méltányos és megkülönböztetéstől mentes módon más vasúti társaság részére is hozzáférhetővé tenni. E képzés, illetve vizsgáztatás díjának az adott szolgáltatás nyújtásával összefüggésben felmerült költségekkel arányban kell állnia. A szolgáltatást nyújtó szervezet jogosult méltányos árrés alkalmazására.

X. Fejezet

AZ INTEGRÁLT VASÚTI TÁRSASÁGRA VONATKOZÓ KÜLÖNÖS SZABÁLYOK

A SZÁMVITELI ELKÜLÖNÍTÉS

37. § (1) Az országos működési engedéllyel rendelkező integrált vasúti társaságnak a külön jogszabályban meghatározottak szerint elkülönítve kell vezetnie számviteli nyilvántartásait az alábbi tevékenységei tekintetében:

a) a vasúti pályahálózat működtetése,

b) a vasúti személyszállítás,

c) a vasúti árufuvarozás,

d) a vontatás.

(2) A pályavasúti tevékenység és az integrált vasúti társaság egyéb tevékenységei között tilos a keresztfinanszírozás.

(3) Az integrált vasúti társaság a számviteli elkülönítésre vonatkozó kötelezettségének teljesítését a vasúti igazgatási szerv részére évente - külön jogszabályban meghatározott módon - igazolni köteles.

XI. Fejezet

A TULAJDONRA VONATKOZÓ RENDELKEZÉSEK

A VASÚTI PÁLYA TULAJDONJOGA

38. § (1) Az országos vasúti törzshálózati vasúti pálya - ha e törvény eltérően nem rendelkezik - az állam kizárólagos tulajdonában áll.

(2) A vasúti mellékvonal az állam vagy olyan szervezet tulajdonában állhat, amelyben az állam legalább többségi irányítást biztosító befolyással rendelkezik.

39. § Nem vonható ki az országos vasúti törzshálózati pályák köréből a transz-európai vasúti áruszállítási hálózat részeként működő, az 1. számú melléklet I. részében meghatározott vasútvonal.

40. § (1) A helyi vasúti pálya - ide nem értve a sífelvonó által használt vasúti pályát - az önkormányzat vagy olyan szervezet tulajdonában állhat, amelyben az önkormányzat legalább többségi irányítást biztosító befolyással rendelkezik.

(2) Az (1) bekezdéstől eltérően a Fertővidéki Helyi Érdekű Vasúti Rt. vasúti pályáinak és tartozékainak a tulajdonjogára és használatára az 1896. évi XXIX. törvényben meghatározott - meghosszabbított - engedély lejártáig az abban foglaltakat kell alkalmazni.

41. § (1) A GySEV Rt. működtetésében lévő vasúti pályahálózathoz tartozó vasúti pályák és tartozékaik tulajdonjogára és használatára a Győrtől Sopronon át Ebenfurt irányában az ország határáig vezetendő gőzmozdonyvasút kiépítéséről szóló 1872. évi XXVII. törvényben foglaltakat kell alkalmazni.

(2) A GySEV Rt. tulajdonában lévő vasúti pályahálózatra vonatkozó rendelkezéseket kell megfelelően alkalmazni.

42. § A 38-41. § hatálya alá nem tartozó vasúti pálya bármely természetes személy vagy szervezet tulajdonában állhat.

IDEGEN INGATLAN HASZNÁLATA

43. § (1) A vasúti pályával szomszédos ingatlan tulajdonosa (használója) tűrni köteles, hogy a vasúti pályahálózat működtetője az ingatlanon, az alatt vagy felett gyengeáramú vezetéket, ehhez tartószerkezetet, jelzőkövet, egyéb jelzést vagy ideiglenes eszközt helyezzen el, ezeket javítsa, karbantartsukat elvégezze. Az elhelyezés, a javítás és a karbantartás során a környezet- és természetvédelmi érdekeket figyelembe kell venni.

(2) Az ingatlan tulajdonosát (használóját) az ingatlan rendeltetésszerű használatának akadályozása miatt az akadályozás mértékének megfelelő kártalanítás illeti meg.

(3) A vasúti pályahálózatot működtető vasúti társaság - az ingatlan tulajdonosának (használójának) kártalanítása mellett - jogosult a vasúti pályán és a vasúti pálya közvetlen közelében a szabad kilátást akadályozó, továbbá a vasúti vezetékek nyomvonalában lévő növényzet eltávolítására, ha azt a közlekedés biztonsága, üzemzavar megelőzése, vagy vezeték létesítése, javítása, karbantartása indokolja. A növényzet eltávolítása nem okozhat aránytalan sérelmet az érintett lakosság érdekei, illetve a környezet- és természetvédelmi érdekek szempontjából.

(4) A vasúti közlekedés célját szolgáló erősáramú vezetékek és tartószerkezetek idegen ingatlanon történő elhelyezésére és üzemben tartására a villamos energiáról szóló 2001. évi CX. törvényben foglaltakat kell alkalmazni.

FELSZÍN ALATTI VASÚT-LÉTESÍTÉSI JOG

44. § (1) Az országos és a helyi közforgalmú vasúti pálya létesítője jogerős létesítési engedély birtokában jogosult a nyomvonal által érintett ingatlant - annak felszíne alatt - felszín alatti vasúti pálya és tartozékai létesítésére és üzemeltetésére igénybe venni (felszín alatti vasútlétesítési jog).

(2) A felszín alatti vasúti pálya és tartozékainak létesítése és üzemeltetése fontos közérdekű tevékenység. Az ingatlan tulajdonosa köteles tűrni az igénybevételt.

(3) Az (1) bekezdés alapján létesülő felszín alatti vasúti pályának és tartozékainak tulajdonjoga önálló ingatlanként a 38. § (1)-(2) bekezdéseiben, illetve a 40. §-ban meghatározott személyt illeti meg. A felszín alatti vasúti pálya és tartozékai létesítése egyebekben nem érinti a felszín alatti vasút-létesítési joggal terhelt ingatlan tulajdonjogát.

(4) Nem illeti meg elővásárlási jog

a) az (1) bekezdés alapján létesített felszín alatti vasúti pálya és tartozékai tulajdonosát a felszín alatti vasút-létesítési joggal terhelt ingatlanra,

b) a felszín alatti vasút-létesítési joggal terhelt ingatlan tulajdonosát az (1) bekezdés alapján létesített felszín alatti vasúti pályára és tartozékaira.

(5) E törvény alkalmazásában a felszín alatti vasúti pálya létesítőjén a vasúti pálya létesítési engedélyének jogosultját, illetve

a) helyi vasúti pályahálózatba tartozó vasúti pálya esetében annak tulajdonosát,

b) országos vasúti pályahálózatba tartozó vasúti pálya esetén a vasúti pályahálózatot működtető szervezetet kell érteni.

(6) A felszín alatti vasúti pálya nyomvonala által érintett ingatlanok jegyzékét

a) országos vasúti pályahálózatba tartozó vasúti pálya esetén a miniszter,

b) helyi vasúti pályahálózatba tartozó vasúti pálya esetén a települési önkormányzat (a fővárosban a Fővárosi Önkormányzat) rendeletben teszi közzé.

45. § (1) A felszín alatti vasúti pálya létesítője a felszín alatti vasút-létesítési joggal terhelt ingatlan igénybevételeéről - a 44. § (6) bekezdésében foglaltak szerinti rendelet hatálybalépését követően és az igénybevétele legalább 30 nappal megelőzően - írásban értesíti az ingatlanról az ingatlan-nyilvántartásba bejegyzett tulajdonosát. Társasház esetén a társasház közösséget, lakásszövetkezeti ház esetén a lakásszövetkezetet vagy az ezek képviselőjére jogosult személyt is értesíteni kell. Az ingatlan-nyilvántartásba bejegyzett vagyongazdálkodói jog esetében a vagyongazdálkodót is értesíteni kell.

(2) Amennyiben a felszín alatti vasút-létesítési jog alapján történő igénybevétel a felszín alatti vasút-létesítési joggal terhelt ingatlan rendeltetésszerű használatát korlátozza vagy akadályozza, a tulajdonos a használat korlátozásának, akadályozásának megfelelő, illetve ezzel összefüggésben bekövetkező forgalmi értékcsökkenésnek megfelelő mértékű egyösszegű kártalanításra jogosult. A kártalanítás az igénybevétellel okozott érdeksérelem bekövetkezésékor esedékes. Az ingatlan tulajdonosa (lakásszövetkezet esetén ideértve a tulajdoni külön lapon feltüntetett tulajdonosokat is) a kártalanítási igényét a felszín alatti vasút-létesítési jog alapján létesített felszín alatti vasúti pálya használatbavételi engedélye végrehajthatóvá válásától számított két évig érvényesítheti a felszín alatti vasúti pálya létesítőjével szemben.

(3) A kártalanítás módjáról és mértékéről a felszín alatti vasúti pálya létesítőjének az ingatlan tulajdonosával a kártalanítási ajánlat írásban történő megküldésével kell az egyezség létrehozását megkísérelnie. A kártalanítást - a felek eltérő megállapodásának hiányában - pénzben kell megfizetni.

(4) Megegyezés hiányában bármelyik fél kérelmére a korlátozásért vagy az akadályoztatásért járó kártalanítást a közigazgatási hivatal határozatban állapítja meg a kisajátítási kártalanításra vonatkozó szabályok szerint. A megegyezés hiányának minősül az is, ha a felszín alatti vasút létesítője a kártalanítási igény hozzá való megérkezésétől számított 45 napon belül nem tesz ajánlatot egyezsége, vagy a vele közölt ajánlatra nem nyilatkozik.

(5) A közigazgatási hivatal eljárására és a határozata elleni jogorvoslatra a kisajátításról szóló 1976. évi 24. törvényerejű rendeletben meghatározott rendelkezéseket - a 46. § (5) bekezdésben meghatározott eltéréssel - kell alkalmazni.

46. § (1) Amennyiben a felszín alatti vasút-létesítési jog alapján történő igénybevétel akár a létesítés, akár az üzemeltetés során a felszín alatti vasút-létesítési joggal terhelt ingatlan rendeltetésszerű használatát megszünteti vagy jelentős mértékben akadályozza, a felszín alatti vasúti pálya létesítője az ingatlan megvásárlását, ennek sikertelensége esetén kisajátítását kezdeményezi.

(2) Az ingatlan megvásárlása és kisajátítása kezdeményezésének joga a felszín alatti vasút-létesítési joggal terhelt ingatlan tulajdonosát is megilleti, ha a felszín alatti vasút-létesítési jog alapján történő igénybevétel az ingatlan rendeltetésszerű használatát megszünteti vagy jelentős mértékben akadályozza. Az ingatlan tulajdonosa igényét a felszín alatti vasút-létesítési jog alapján létesített felszín alatti vasúti pálya használatbavételi engedélye végrehajthatóvá válásától számított két évig érvényesítheti. Amennyiben a tulajdonos az itt meghatározott feltételek fennállását bizonyította, a kisajátítási eljárást le kell folytatni.

(3) A kisajátított ingatlan országos közforgalmú vasúti pályahálózatba tartozó vasúti pálya esetén az állam, helyi közforgalmú vasúti pályahálózatba tartozó vasúti pálya esetében pedig annak a helyi önkormányzatnak (a fővárosban a Fővárosi Önkormányzatnak) a tulajdonába kerül, amelynek területén a felszín alatti vasúti pálya létesült vagy létesülni fog.

(4) Az (1) és a (2) bekezdés alapján történő kisajátítás közérdeket szolgál. Azt, hogy a cél közérdekű, a kisajátítási eljárás során az erre egyébként hatáskörrel rendelkező szerv nem vizsgálja.

(5) A kisajátítási eljárásban hozott határozat bírósági felülvizsgálata során a Polgári perrendtartásról szóló 1952. évi III. törvény (a továbbiakban: Pp.) XX. fejezetének rendelkezéseit a következő eltérésekkel kell alkalmazni:

a) a bíróságnak a keresetlevél beérkezését követő 45 napon belül tárgyalást kell tartania,

b) a bíróságnak a jogalap tekintetében három hónapon belül közbenső ítélettel döntést kell hoznia, kivéve, ha az ügyben igazságügyi szakértő kirendelése szükséges és a szakértői vélemény előterjesztésére ezen időszak alatt az ügy bonyolultsága miatt nem kerülhet sor,

c) a bíróság - kérelemre - ideiglenes intézkedéssel rendelkezhet az ingatlan birtokba adásáról, amennyiben a kártalanítás igazságügyi szakértő által megállapított összegének a birtokbaadással egyidejű megfizetését a felszín alatti vasút létesítője vállalja,

d) a pert a felszín alatti vasúti pálya létesítőjének az ingatlan tulajdonosa ellen is, az ingatlan tulajdonosának pedig a felszín alatti vasúti pálya létesítője ellen is meg kell indítania.

(6) Az (1) és a (2) bekezdés alapján kötött adásvételi szerződés alapján kifizetett vételár a kisajátítási eljárás során megállapított kártalanítással megegyezően adó- és illetékmentes.

47. § (1) A felszín alatti vasút-létesítési jog alapján történő felszín alatti vasúti pálya létesítésével és üzemeltetésével az ingatlanban, az ingatlan alkotórészében és tartozékában okozott károkat, beleértve a károk megelőzésére, csökkentésére és elhárítására fordított kiadásokat is, a felszín alatti vasúti pálya létesítője a (2)-(4) bekezdésben meghatározott feltételek szerint köteles megtéríteni.

(2) Nem jár kártalanítás az építményben okozott kárért, ha az építményt a 44. § (6) bekezdésében meghatározott rendelet hatálybalépését követően építési engedély nélkül vagy az építési engedélyben a felszín alatti vasút-létesítési jogra tekintettel megszabott feltételek megsértésével emelték.

(3) A kártalanítást - eltérő megállapodás hiányában - pénzben kell megfizetni. Az esedékessé vált kártalanításról a felszín alatti vasúti pálya létesítőjének meg kell kísérelni egyezség létrehozását. Megegyezés hiányában a felszín alatti vasúti pálya létesítője a kártalanítás esedékessé válásától számított 30 napon belül szakértői véleménnyel alátámasztott összegű kártalanítást köteles a károsultnak fizetni.

(4) A károsult az esedékessé vált, de határidőben nem teljesített kártalanítási követelését, továbbá a már kifizetett kártalanítást meghaladó többletkártalanítási igényét a felszín alatti vasút létesítője ellen indított polgári peres eljárás keretében érvényesítheti. A perben a Pp. I-XIV. fejezetének rendelkezéseit kell alkalmazni.

48. § A felszín alatti vasúti pálya létesítésével és üzemeltetésével okozott egyéb károk megtérítésére a Ptk. rendelkezéseit kell alkalmazni.

XII. Fejezet

A VASÚTI PÁLYAHÁLÓZATHOZ VALÓ NYÍLT HOZZÁFÉRÉS

A VASÚTI PÁLYAHÁLÓZAT KAPACITÁSÁNAK BIZTOSÍTÁSA

A nyílt hozzáférésű vasúti pályahálózat

49. § (1) A vasúti pályahálózatokhoz - a (2) bekezdésben meghatározott kivételekkel - biztosítani kell a nyílt hozzáférést.

(2) A pályavasúti társaság, illetve az integrált vasúti társaság nem köteles a nyílt hozzáférést biztosítani

a) a kizárólag vasúti személyszállítás céljára fenntartott különálló helyi és térségi vasúti pályahálózathoz,

b) a kizárólag vasúti személyszállítás céljára fenntartott elővárosi vasúti pályahálózathoz,

c) a saját célú vasúti tevékenységet végző szervezet tulajdonában lévő vasúti pályákból álló, és kizárólagosan az e szervezet által végzett áruszállításra használt saját célú vasúti pályahálózathoz,

d) a kizárólag honvédelmi célra használt vasúti pályahálózathoz,

e) az összekötő vasúti pályához.

(3) A transz-európai vasúti áruszállítási hálózat részeként működő vasútvonalak minden esetben a nyílt hozzáférés körébe tartoznak.

(4) A nyílt hozzáférés biztosítása szempontjából - a vasúti pálya tulajdonosának, illetve üzemeltetőjének személyére tekintet nélkül - a nyílt hozzáférésű vasúti pályahálózat részének kell tekinteni a csatlakozó vasúti pályát.

50. § A kizárólag egy, országos működési engedéllyel nem rendelkező vasúti társaság által árutovábbításra használt térségi vasúti pályahálózatra az 51-67. §-okban foglaltakat azt követően kell alkalmazni, hogy arra vonatkozóan újabb hozzáférésre jogosult vasúti pályahálózat-kapacitás iránti igényt jelent be.

A vasúti pályahálózat kapacitásának biztosítása

51. § (1) A pályavasúti társaság, illetve az integrált vasúti társaság a nyílt hozzáférésű vasúti pályahálózatot - vasúti pályahálózat-kapacitás biztosításával - díj ellenében köteles az 53. § (1) bekezdésében meghatározott szervezetek (a továbbiakban: hozzáférésre jogosult) rendelkezésére bocsátani.

(2) A vasúti pályahálózat-kapacitás biztosítására a nyílt hozzáférésű vasúti pályahálózat kapacitásának elosztása alapján kerül sor.

(3) Amennyiben a hozzáférésre jogosult eleget tesz az e fejezetben meghatározott követelményeknek, úgy a pályavasúti társaság, illetve az integrált vasúti társaság a vasúti pályahálózat-kapacitás biztosítására vonatkozóan köteles a hozzáférésre jogosulttal szerződést kötni.

52. § (1) A hozzáférésre jogosult a részére biztosított vasúti pályahálózat-kapacitást harmadik személyre nem ruházhatja át, és azzal nem kereskedhet.

(2) Az (1) bekezdésben meghatározott tilalomba ütköző magatartást tanúsító hozzáférésre jogosult számára a jogsértést megállapító határozat jogerőre emelkedésétől számított 3 évig vasúti pályahálózat-kapacitás nem biztosítható.

53. § (1) Hozzáférésre jogosult

a) az országos működési engedéllyel rendelkező vállalkozó vasúti társaság,

b) az országos működési engedéllyel rendelkező vállalkozó vasúti társaság részvételével működő nemzetközi csoportosulás nemzetközi árutovábbítás, illetőleg nemzetközi személyszállítás céljából,

c) belföldön bejegyzett vállalkozó vasúti társaság részvétele nélkül működő nemzetközi csoportosulás tranzitforgalom lebonyolítása céljából,

d) külföldön létrejött vállalkozó vasúti társaság nemzetközi szerződés rendelkezése, vagy viszonyosság esetén,

e) nemzetközi árutovábbítás céljából más EGT-államban létrejött, az Engedélyezési Irányelvvel összhangban kiállított működési engedéllyel rendelkező vállalkozó vasúti társaság, valamint

f) belföldi árutovábbítás céljából más EGT-államban létrejött, a 95/18/EK irányelvvel összhangban kiállított működési engedéllyel rendelkező vállalkozó vasúti társaság.

(2) Az (1) bekezdés alkalmazásában az árutovábbítás a 2. § (2) bekezdésének 12. pontjában foglaltakon túlmenően csak akkor minősül nemzetközinek, ha a vonat valamennyi kocsija áthalad az országhatáron.

A nyílt hozzáférés keretében nyújtandó szolgáltatások

54. § (1) A vasúti pályahálózat-kapacitás biztosítására vonatkozó szerződés alapján a pályavasúti társaság, illetve az integrált vasúti társaság díj ellenében köteles a 3. számú melléklet I. pontjában meghatározott alapszolgáltatásokat a hozzáférésre jogosult rendelkezésére bocsátani.

(2) Az (1) bekezdés szerinti alapszolgáltatásoknak a hozzáférésre jogosult által történő igénybevételére külön-külön nem kerülhet sor.

(3) A pályavasúti társaság, illetve az integrált vasúti társaság az (1) bekezdésben említett díjon felüli többletdíj ellenében az (1) bekezdésben foglaltakon túlmenően a hozzáférésre jogosult eseti megrendelése alapján köteles biztosítani a 3. számú melléklet II. pontjában meghatározott létesítményekhez, illetőleg berendezésekhez történő hozzáférés lehetőségét.

(4) A pályavasúti társaság, illetve az integrált vasúti társaság külön díjazás ellenében valamennyi arra igényt tartó hozzáférésre jogosult részére köteles biztosítani a 3. számú melléklet III. pontjában meghatározott kiegészítő szolgáltatások igénybevételét, amennyiben a vasúti társaság az adott kiegészítő szolgáltatást nyújtja.

(5) Az (1) és a (3)-(4) bekezdésben foglaltakon túlmenően a pályavasúti társaság, illetve az integrált vasúti társaság - megállapodás alapján - a 3. számú melléklet IV. pontjában meghatározott mellékszolgáltatásokat nyújthatja a hozzáférésre jogosult részére.

(6) A vasúti pályahálózat-hozzáférés keretében nyújtandó szolgáltatásokra, valamint az azok igénybevételére vonatkozó részletes rendelkezéseket külön jogszabály tartalmazza.

A hálózat-hozzáférési díjak megállapítása

55. § (1) A hálózat-hozzáférési díjszabás rendszere

a) a nyílt hozzáférésű vasúti pályahálózat működtetője által nyújtott szolgáltatások díjaiból,

b) a biztosítható kedvezményekből,

c) az érvényesíthető felárakból,

d) a kiegyenlítő juttatásokból

áll.

(2) A miniszter - az államháztartásért felelős miniszterrel egyetértésben - kiadott rendeletében az e §-ban meghatározott elvek alapján megállapítja a hálózat-hozzáférési díjrendszer kereteit, a díjak képzésének, alkalmazásának, valamint a hálózat-hozzáférési díjakra vonatkozó kedvezmények nyújtásának alapvető szabályait, továbbá a díjakban érvényesíthető felárakat.

(3) A díjszabási rendszernek elő kell segítenie a vasúti közlekedés folyamatos és kiegyensúlyozott működését, a vasúti árufuvarozás versenyképességét, figyelemmel a nyílt hozzáférésű pályahálózat-hozzáféréssel kapcsolódó külföldi pályahálózatokon alkalmazott díjrendszerekre is.

(4) A díjszabási rendszernek ösztönöznie kell

a) a nyílt hozzáférésű vasúti pályahálózat kapacitásának hatékony kihasználását,

b) a hozzáférésre jogosultak lehető legkisebb költséggel való kiszolgálását,

c) a vasúti társaságok gazdálkodási eredményeinek javulását.

(5) A hálózat-hozzáférési díjak meghatározásának elvei:

a) az 54. § (1) bekezdésében meghatározott szolgáltatások díját a nyílt hozzáférésű vasúti pályahálózat működtetésének, valamint a vasúti pályahálózat-kapacitás elosztásának a külön jogszabály rendelkezései szerint figyelembe vehető költségeinek, illetőleg ráfordításainak alapulvételével úgy kell megállapítani, hogy az a szolgáltatás igénybevételéhez közvetlenül kapcsolódó költségeket, ráfordításokat és az infrastruktúra üzemeltetéséhez nyújtott állami támogatásokat tükrözze,

b) az 54. § (1) és a (3)-(4) bekezdéseiben meghatározott szolgáltatások azonos tartalmú igénybevételét azonos mértékű díj ellenében kell biztosítani, illetve az igénybevétel tartalmának és a díj mértékének egymással arányban kell állnia,

c) az 54. § (3)-(5) bekezdéseiben meghatározott szolgáltatások díjainak megállapítása során biztosítani kell, hogy azok mértéke arányban álljon a szolgáltatások nyújtásának a külön jogszabály szerint figyelembe vehető költségeivel, illetőleg ráfordításaival.

(6) A hálózat-hozzáférési díjak tekintetében az egyenlő bánásmód követelményeinek megtartásával általános és egyedi kedvezmények biztosíthatók, oly módon, hogy azok nem torzíthatják a vasúti társaságok közötti versenyt, így különösen

a) általános kedvezményeket csak a nyílt hozzáférésű vasúti pályahálózat meghatározott szakaszaira lehet nyújtani, olyan módon, hogy hasonló szolgáltatásokra hasonló kedvezményeknek kell vonatkozniuk. Az általános kedvezmény mértéke nem haladhatja meg a nyílt hozzáférésű vasúti pályahálózat működtetője által elért tényleges adminisztrációs költségmegtakarítás mértékét. A kedvezmény mértékének meghatározásakor nem lehet figyelembe venni a felszámított díjba már egyébként beépített költségmegtakarítást,

b) a vasúti pályahálózat működtetője a közforgalmú vasúti szolgáltatások mennyiségének és minőségének ösztönzése céljából időszakos jelleggel egyedi kedvezményeket nyújthat a nyílt hozzáférésű vasúti pályahálózat azonosítható, nagymértékben kihasználatlan részein.

(7) Amennyiben a nyílt hozzáférésű vasúti pályahálózat működtetője külön jogszabály alapján - a vasúti közlekedési tevékenységtől eltérő közlekedési tevékenységek által okozott és igazolhatóan máshonnan meg nem térülő környezeti, baleseti, infrastrukturális költségek kiegyenlítése céljából - kiegyenlítő juttatásban részesül, köteles a hozzáférésre jogosultak számára az egyenlő bánásmód elvének megfelelően a kiegyenlítő juttatással arányos általános kedvezményt nyújtani.

(8) Amennyiben a pályahálózat-hozzáférési díjak várhatóan nem fedezik a nyílt hozzáférésű vasúti pályahálózat működtetőjének összes indokolt költségét, az 54. § (1) bekezdésben rögzített szolgáltatások közvetlen költségét tartalmazó díja az összköltségre is fedezetet nyújtó olyan általános felárral növelhető, amely figyelembe veszi a vasúti társaságok termelékenységének növekedését, a vasúti pályahálózat hatékony használatának követelményét, és az egyenlő bánásmód elvét.

(9) A vasúti pályahálózat túlterheltségével érintett egyértelműen azonosítható részei vonatkozásában a vasúti pályahálózat hatékony kihasználásának elősegítése érdekében egyedi felár érvényesíthető.

(10) Ha a nyílt hozzáférésű vasúti pályahálózat egyértelműen azonosítható részének igénybevétele költséget okozó környezeti hatással jár, e költség mértékének megfelelő egyedi felár érvényesíthető a nyílt hozzáférésű vasúti pályahálózat e szakaszán, feltéve, hogy az azzal megegyező területen folytatott egyéb, versenyhelyzetben lévő közlekedési tevékenységek tekintetében hasonló felárak kerülnek érvényesítésre.

(11) A hálózat-hozzáférési díjrendszer keretében alkalmazott díjak, kedvezmények és felárak alkalmazásának feltételeit, különös tekintettel a nyílt hozzáférésű vasúti pályahálózat egyes elemeinek fenntartásával és a nyújtott szolgáltatásokkal kapcsolatos költségeket a vasúti igazgatási szerv ellenőrizheti. A nyílt hozzáférésű vasúti pályahálózat működtetője köteles a költség- és árbevétel-struktúra átláthatóságát nyilvántartási és elszámolási rendszerében biztosítani, és a vasúti igazgatási szerv számára az ellenőrzéshez szükséges adatszolgáltatást teljesíteni.

A vasúti pályahálózat-kapacitás elosztása, az elosztás elvei

56. § (1) A nyílt hozzáférésű vasúti pályahálózat kapacitásának elosztása során

a) az átláthatóság és az egyenlő bánásmód követelményének a megtartásával kell eljárni,

b) biztosítani kell az 54. § (1) és a (3)-(4) bekezdéseiben meghatározott szolgáltatások folyamatos és kiegyensúlyozott igénybevételének fenntarthatóságát,

c) figyelembe kell venni a vasúti személyszállításra, vasúti árutovábbításra vagy vegyes használatra szolgáló vasúti pályák, vagy pályaszakaszok eltérő rendeltetését.

(2) A vasúti pályahálózat-kapacitás elosztása során lehetőség szerint minden igényt ki kell elégíteni, törekedve a vasúti közlekedés igénybevételének ösztönzésére. A (4)-(5) bekezdésekben meghatározott esetek kivételével a vasúti pályahálózat-kapacitás valamennyi vállalkozó vasúti tevékenység végzése céljából használható.

(3) A hozzáférésre jogosult vasúti pályahálózat-kapacitás iránt bejelentett igénye csak akkor utasítható el, ha annak helyettesítésére rendelkezésre áll piaci körülmények között ésszerűen elérhető más lehetőség. Ha az 54. § (1) és a (3)-(4) bekezdéseiben meghatározott valamely szolgáltatást nem csak egyetlen nyílt hozzáférésű vasúti pályahálózat működtetője nyújtja, a legnagyobb kiterjedésű nyílt hozzáférésű vasúti pályahálózat működtetője köteles minden tőle telhetőt megtenni a szolgáltatások nyújtásának elősegítése érdekében.

(4) Külön jogszabály a vasúti pályahálózat túlterheltsége esetére - elsősorban a közszolgáltatási kötelezettségek teljesítése, a vasúti árutovábbítás, különösen a nemzetközi árutovábbítás fejlesztése, a vasúti közlekedés folyamatos és kiegyensúlyozott működése, illetve egyéb közlekedéspolitikai célok teljesítése érdekében - meghatározott vállalkozó vasúti tevékenységeknek a kapacitáselosztás során történő előnyben részesítését írhatja elő.

(5) Külön jogszabályban meghatározott keretek között a Hálózati Üzletszabályzatban - megfelelő helyettesítő vasútvonal biztosítása esetén - a nyílt hozzáférésű vasúti pályahálózat egyes szakaszainak meghatározott vasúti szolgáltatások céljára történő igénybevétele előnyben részesíthető (szakosított infrastruktúra kijelölése).

(6) Az elosztás során a vasúti pályahálózat-kapacitás menetvonal formájában

a) előre, 12 hónapot meg nem haladó időszakra vonatkozóan, illetve

b) eseti igénybejelentés alapján

biztosítható.

(7) A (6) bekezdés a) pontjában meghatározott időtartamra vonatkozó vasúti pályahálózat-kapacitási igénybejelentések alapján 12 hónapos időszakra vonatkozóan - a külön jogszabály szerinti határidők betartásával - üzemi menetrendet kell készíteni.

(8) Az üzemi menetrend kialakításánál az eseti igénybejelentések teljesítése érdekében megfelelő vasúti pályahálózat-kapacitást kell biztosítani.

57. § (1) A vasúti pályahálózat-kapacitás biztosítására - a külön jogszabályban meghatározott feltételekkel - legfeljebb öt, kivételesen tíz évet meg nem haladó időszakra vonatkozóan keretmegállapodás köthető. A keretmegállapodást kötött hozzáférésre jogosult a keretmegállapodásban rögzített feltételek szerint jogosult vasúti pályahálózat-kapacitás igénylésére. A keretmegállapodás nem zárhatja ki harmadik személy jogosultaknak a vasúti pályahálózathoz történő hozzáférést.

(2) A keretmegállapodás csak kivételesen indokolt esetben, hosszú távon megtérülő fejlesztési célú beruházások esetén jöhet létre tíz évet meghaladó időtartamra.

(3) A keretmegállapodások létrejöttéhez a vasúti igazgatási szerv jóváhagyása szükséges.

58. § A vasúti pályahálózat-kapacitás elosztására vonatkozó részletes rendelkezéseket külön jogszabály tartalmazza.

A Hálózati Üzletszabályzat

59. § (1) A nyílt hozzáférésű vasúti pályahálózatot működtető pályavasúti társaság

a) a vasúti pályahálózat-kapacitás biztosítására vonatkozó általános szerződési feltételeit,

b) a hálózat-hozzáférési díjakat, illetve azok alkalmazásának részletes feltételeit,

c) a vasúti pályahálózat-kapacitás elosztásának részletes feltételeit, ideértve a 61. § (5) bekezdése szerinti összehangolási eljárás részletes szabályait is, továbbá

d) a vasúti pályahálózatra vonatkozó forgalmi és műszaki specifikációt

a külön jogszabályokban meghatározott követelményeknek megfelelően Hálózati Üzletszabályzatba köteles foglalni.

(2) A pályavasúti társaság a Hálózati Üzletszabályzat közzétételét megelőzően az érdekeltek (a hozzáférésre jogosultak, illetve az EGT-államok kapacitáselosztó szervezetei) részére lehetőséget biztosít az egyeztetésre. Ennek érdekében a Hálózati Üzletszabályzat tervezetét - annak közzétételét 30 nappal megelőzően - a honlapján nyilvánosságra hozza. A pályavasúti társaság köteles a vasúti igazgatási szervet a Hálózati Üzletszabályzat tervezetére vonatkozóan beérkezett észrevételekről, illetve az egyeztetéssel kapcsolatos minden körülményről haladéktalanul tájékoztatni. A vasúti igazgatási szerv a Hálózati Üzletszabályzat összeállítására vonatkozó szabályok megsértése esetén az érintett felet vagy feleket hivatalból a jogszerű magatartás tanúsítására kötelezi.

(3) A Hálózati Üzletszabályzat készítője köteles a Hálózati Üzletszabályzatot honlapján - mindenkor érvényes szövegével - közzétenni, valamint a szabályzat kiadásának költségeit meg nem haladó összegű ellenérték fejében nyomtatott formában rendelkezésre bocsátani.

(4) A Hálózati Üzletszabályzat készítője köteles gondoskodni arról, hogy a Hálózati Üzletszabályzatban szereplő feltételek és információk naprakészek legyenek, és köteles a Hálózati Üzletszabályzatot ennek érdekében szükség szerint módosítani. A Hálózati Üzletszabályzat módosítását az éves vasúti pályahálózat-kapacitás iránti kérelmek benyújtására külön jogszabályban meghatározott határidő lejártát legalább 4

hónappal megelőzően közzé kell tenni. A Hálózati Üzletszabályzatot a közzétételét megelőzően a vasúti igazgatási szerv részére meg kell küldeni.

(5) A vasúti igazgatási szerv a Hálózati Üzletszabályzatot megvizsgálhatja, és ha annak tartalma ellentétes az e törvényben, valamint a Hálózati Üzletszabályra vonatkozó meghatározott külön jogszabályban foglaltakkal, annak módosítását határozattal hivatalból elrendeli.

A vasúti pályahálózat kapacitása elosztásának menete

60. § A nyílt hozzáférésű vasúti pályahálózat kapacitását a pályavasúti társaság osztja el.

61. § (1) A hozzáférésre jogosult a vasúti pályahálózat-kapacitásra, valamint az 54. § (1) és a (3)-(4) bekezdéseiben meghatározott szolgáltatásokra vonatkozó igényét a pályavasúti társaságnak bejelenti.

(2) Az (1) bekezdés szerinti igénybejelentés ajánlattételre történő felhívásnak minősül [Ptk. 212. § (1) bekezdés].

(3) A pályavasúti társaság a Hálózati Üzletszabályzatban foglaltaknak megfelelően köteles a vasúti pályahálózat-kapacitásnak, valamint az 54. § (1) és a (3)-(4) bekezdéseiben meghatározott szolgáltatások igénybevételének - a Hálózati Üzletszabályzat rendelkezéseinek megfelelően számított hálózat-hozzáférési díj ellenében történő - biztosítására vonatkozóan ajánlatot tenni.

(4) Abban az esetben, ha a hozzáférésre jogosult elfogadja a pályavasúti társaság ajánlatát, a felek között a vasúti pályahálózat-kapacitás biztosítására vonatkozó szerződés létrejön.

(5) A vasúti pályahálózat valamely elemére vonatkozó vasúti pályahálózat-kapacitás iránt bejelentett igények ütközése esetén a pályavasúti társaság az érintett igényeket bejelentő hozzáférésre jogosultak között egyeztetést kezdeményez, amelynek során megkísérli az ütköző igények maradéktalan kielégítése érdekében egyezség létrehozását (a továbbiakban: összehangolási eljárás). Ezen egyezség létrehozása érdekében a pályavasúti társaság az érintett hozzáférésre jogosultak részére az általuk bejelentett igénytől eltérő vasúti pályahálózat-kapacitás igénybevételére tehet javaslatot, illetve az érintett felek jogosultak a vasúti pályahálózat-kapacitás iránti igényüket a bejelentési határidő elteltét követően is módosítani.

(6) Amennyiben az (5) bekezdésben meghatározott összehangolási eljárás 10 munkanapon belül nem vezet eredményre, a pályavasúti társaság - az 56. § (2)-(5) bekezdésekben foglaltakra is figyelemmel - dönt az összehangolási eljárással érintett igényekről, és ennek eredményeként az összehangolási eljárással érintett hozzáférésre jogosult részére - ésszerű keretek között - az általa bejelentett igénytől eltérő ajánlatot tehet.

(7) Amennyiben a pályavasúti társaság a (3) bekezdésben meghatározott ajánlattételi kötelezettségének - a Hálózati Üzletszabályzatban meghatározott határidőben - nem tesz eleget, vagy a hozzáférésre jogosult a pályavasúti társaságnak a (6) bekezdés szerinti eltérő ajánlatát nem fogadja el, a hozzáférésre jogosult a 77. § (1) bekezdése szerint jogvitás eljárást kezdeményezhet.

(8) A vasúti pályahálózat-kapacitás elosztását végző szervezet köteles a vasúti igazgatási szervet az igénybejelentésekről, illetve az elosztás folyamata során hozott valamennyi döntéséről, továbbá a Hálózati Üzletszabályzat szerinti kedvezmény biztosítására vonatkozó tárgyalással kapcsolatos minden lényeges körülményről haladéktalanul tájékoztatni. A vasúti igazgatási szerv az elosztás folyamatára irányadó szabályok sérelmének veszélye esetén az érintett felet vagy feleket hivatalból jogszerű magatartás tanúsítására utasítja.

(9) A vasúti pályahálózat-kapacitás elosztását végző szervezet vezető tisztségviselője, érdemi ügyintézője a feladatainak ellátása során korlátozás nélkül jogosult a szervezet e fejezetben meghatározott feladataival összefüggő üzleti titok megismerésére. E személyek a tudomásukra jutott üzleti titkot kötelesek megőrizni.

AZ INTEGRÁLT VASÚTI TÁRSASÁG ÁLTAL MŰKÖDTETETT VASÚTI PÁLYAHÁLÓZATRA VONATKOZÓ ELTÉRŐ RENDELKEZÉSEK

62. § (1) Amennyiben a vasúti pályahálózatot integrált vasúti társaság működteti, a pályahálózat-kapacitás elosztásának folyamatára vonatkozó rendelkezéseket a 62-65. §-okban foglalt eltérésekkel kell alkalmazni.

(2) Az integrált vasúti társaság által működtetett vasúti pályahálózat esetében

a) a vasúti pályahálózat kapacitásának elosztására,

b) az integrált vasúti társaság Hálózati Üzletszabályzatának kidolgozására,

c) a hozzáférésre jogosult által fizetendő hálózat-hozzáférési díjak összegének meghatározására, valamint

d) az integrált vasúti társaságnak az általa működtetett vasúti pályahálózathoz történő hozzáférése költségeinek meghatározására

vonatkozó feladatokat a Vasúti Pályakapacitás-elosztó Szervezet (a továbbiakban: VPSZ) látja el.

(3) Az integrált vasúti társaság köteles a VPSZ - (2) bekezdésben meghatározott - szolgáltatásainak igénybevételére.

(4) Az integrált vasúti társaság - a VPSZ (2) bekezdésben meghatározott feladatai ellátása érdekében - külön jogszabályban meghatározottak szerint köteles

a) az általa működtetett vasúti pályahálózat műszaki tervdokumentációját, valamint a pályahálózat kapacitásának meghatározásához szükséges egyéb iratot, információt, továbbá

b) a vasúti pályahálózat működtetésére, valamint a nyílt hozzáférés keretében nyújtandó szolgáltatásokra vonatkozó költség-, ráfordítás- és eredmény-kimutatásait a VPSZ rendelkezésére bocsátani.

63. § Az integrált vasúti társaság Hálózati Üzletszabályzatának - az 59. § (1) bekezdésében foglaltakon túlmenően - tartalmaznia kell az általa működtetett, nyílt hozzáférésű vasúti pályahálózathoz történő hozzáférésére vonatkozó részletes szabályokat.

A kapacitáselosztás menete

64. § (1) A hozzáférésre jogosult a vasúti pályahálózat-kapacitásra, valamint az 54. § (1) és a (3)-(4) bekezdéseiben meghatározott szolgáltatásokra vonatkozó igényét a VPSZ részére jelenti be.

(2) Az (1) bekezdés szerinti igénybejelentés ajánlattételre történő felhívásnak minősül [Ptk. 212. § (1) bekezdés].

(3) A VPSZ a Hálózati Üzletszabályzatban foglaltaknak megfelelően - az integrált vasúti társaságnak és a hozzáférésre jogosultnak 15 napon belül megküldött értesítésben - meghatározza

a) a hozzáférésre jogosult rendelkezésére bocsátható vasúti pályahálózat-kapacitást, továbbá

b) a hálózat-hozzáférési díjak összegét.

(4) Az integrált vasúti társaságot a (3) bekezdés szerinti értesítésben foglaltaknak megfelelő tartalommal a vasúti pályahálózat-kapacitás biztosítása tárgyában a hozzáférésre jogosulttal szemben szerződés-kötési kötelezettség terheli.

(5) Az összehangolási eljárással kapcsolatban a pályavasúti társaság számára a 61. § (5)-(6) bekezdéseiben meghatározott feladatokat a VPSZ látja el.

(6) Amennyiben az integrált vasúti társaság a VPSZ-nek a (3) bekezdés szerinti értesítésében foglaltakkal nem ért egyet, a 77. § (1) bekezdése szerint jogvita eljárást kezdeményezheti.

Az integrált vasúti társaság hozzáférése az általa működtetett, nyílt hozzáférésű vasúti pályahálózathoz

65. § (1) A nyílt hozzáférésű vasúti pályahálózatot működtető integrált vasúti társaság a vasúti pályahálózat-kapacitási igényét, valamint az 54. § (1) és a (3)-(4) bekezdéseiben meghatározott szolgáltatások igénybevételére vonatkozó tervét köteles a VPSZ-nek bejelenteni.

(2) A VPSZ a Hálózati Üzletszabályzatban foglaltaknak megfelelően - az integrált vasúti társaságnak megküldött értesítésben - meghatározza

a) az integrált vasúti társaság rendelkezésére bocsátható vasúti pályahálózat-kapacitást, továbbá

b) az integrált vasúti társaság által történő igénybevételnek - a Hálózati Üzletszabályzat hálózat-hozzáférési díjszabási rendelkezéseinek megfelelően számított - belső hálózat-hozzáférési díjat.

(3) Amennyiben az integrált vasúti társaság a VPSZ-nek (2) bekezdés szerinti értesítésében foglaltakkal nem ért egyet, a 77. § (1) bekezdése szerint jogvita eljárást kezdeményezheti.

66. § (1) Az integrált vasúti társaságnak az általa működtetett, nyílt hozzáférésű vasúti pályahálózathoz történő hozzáférése a 37. § (1) bekezdésének b)-d) pontjaiban meghatározott tevékenységet végző szervezeti egységei, és a vasúti pályahálózat működtetését ellátó szervezeti egysége közötti - a VPSZ által kidolgozott, és a vasúti igazgatási szerv által jóváhagyott - belső megállapodás alapján kerül sor.

(2) A pályahálózatot működtető integrált vasúti társaságnak a 65. § (2) bekezdésében foglaltak szerint meghatározott belső hálózat-hozzáférési díjat a 37. §-ban foglaltaknak megfelelően kell az integrált vasúti társaság vállalkozó vasúti és a vasúti pályahálózat működtetését végző szervezeti egységei között elszámolni.

A Vasúti Pályakapacitás-elosztó Szervezet

67. § (1) A VPSZ egyszemélyes gazdasági társaság, kizárólagos tulajdonosa a magyar állam.

(2) A tulajdonosi jogokat az állam nevében a miniszter gyakorolja.

(3) A VPSZ működési engedélyt nem szerezhet, illetve vasúti társaságban sem közvetlen, sem közvetett módon nem szerezhet tulajdonrészt, továbbá vasúti társasággal jogviszonyt - az e törvényben meghatározott feladatainak teljesítésével összefüggő jogviszonyok kivételével - csak a vasúti igazgatási szerv előzetes hozzájárulásával létesíthet.

(4) A VPSZ vezető tisztségviselője, felügyelő bizottságának tagja, érdemi ügyintézője, valamint ezek közeli hozzátartozója [Ptk. 685. § b) pont]

a) a vasúti igazgatási szervvel közszolgálati jogviszonyt, vasúti társasággal munkaviszonyt, illetőleg munkavégzésre irányuló egyéb jogviszonyt nem létesíthet, továbbá

b) vasúti társaságban részesedést nem szerezhethet.

(5) A VPSZ az integrált vasúti társaság számára nyújtott szolgáltatások ellenértékéeként az általa elosztott vasúti pályahálózat-kapacitás után - a 79. § (1) bekezdésének e) pontjára is figyelemmel - kiszámlázott hálózat-hozzáférési díj, valamint elszámolt belső hálózat-hozzáférési díj [65. § (2) bekezdés b) pont] külön jogszabályban meghatározott hányadának megfelelő összegű megbízási díjra jogosult a vasúti pályahálózat működtetőjétől. A vasúti pályahálózat működtetője és a VPSZ közötti jogviszonyra a külön jogszabályban, illetve a Ptk. 198. §-ának (3) bekezdésében foglaltakat kell alkalmazni.

(6) A VPSZ vezető tisztségviselője, érdemi ügyintézője feladatainak ellátása során korlátozás nélkül jogosult a VPSZ e fejezetben meghatározott feladataival összefüggő üzleti titok megismerésére. E személyek a tudomásukra jutott üzleti titkot kötelesek megőrizni.

XIII. Fejezet

MUNKAVÁLLALÓI JOGOK ÉS KÖTELEZETTSÉGEK

68. § (1) A vasúti közlekedési tevékenység keretében a vasúti forgalom közvetlen ellátásában az vehet részt, aki a külön jogszabályban meghatározott képesítési és egészségügyi alkalmassági követelménynek megfelel.

(2) A közforgalmú személyszállítási tevékenységet végző, valamint az országos vasúti pályahálózatot működtető vasúti társaság munkavállalóját, nyugdíjasát és igényjogosult hozzátartozóikat, továbbá a külön jogszabályban meghatározott személyeket utazási és fuvarozási kedvezmény illeti meg. Az egyes vasúti társaságok munkavállalóit megillető utazási és fuvarozási kedvezmények kölcsönös elismerésére, elszámolásának módjára és a megtérítésére az érintett közforgalmú vasúti társaságok megállapodása irányadó.

(3) A közforgalmú vasúti társaság munkavállalója formaruha viselésére kötelezhető.

(4) A vasutas biztosítottak az elkülönült vasútegészségügyi szervezeten (Vasútegészségügyi Szolgáltató Közhasznú Társaság, valamint MÁV Kórház és Rendelőintézet, Szolnok) és az Állami Egészségügyi Központon (Honvéd, Rendészeti és Vasútegészségügyi Központ) belül gyógyító-megelőző és teljes körű üzem-egészségügyi ellátásra jogosultak. A vasutas biztosítottak körét és a jogosultság mértékét külön jogszabály állapítja meg.

(5) Az elkülönült vasútegészségügyi szervezet és a vasutas nyugdíjfolyósító szerv munkavállalóját a (2) és (4) bekezdés alkalmazása szempontjából a közforgalmú vasúti személyszállítási tevékenységet végző, valamint az országos vasúti pályahálózatot működtető vasúti társaság munkavállalójának kell tekinteni.

XIV. Fejezet

A VASÚTI KÖZLEKEDÉS IGAZGATÁSA

A VASÚTI IGAZGATÁSI SZERV FELADATAI

69. § (1) A vasúti igazgatási szerv határozatait és végzéseit ellen közigazgatási eljárás keretében fellebbezésnek nincs helye, azokat felügyeleti jogkörben megváltoztatni vagy megsemmisíteni nem lehet.

(2) A vasúti igazgatási szerv részére a piac felügyeletével kapcsolatos tevékenységéért az országos működési engedéllyel rendelkező vasúti társaságok felügyeleti díjat kötelesek fizetni, amelynek mértéke a fizetésre kötelezett által az előző évben belföldön fizetett hálózat-hozzáférési díj, valamint elszámolt belső hálózat-hozzáférési díj 0,4%-a. A felügyeleti díj mértéke az éves költségvetési törvényben - a vasúti igazgatási szerv részére az éves költségvetési törvényben megállapított támogatási előirányzat mértékének figyelembevételével - a szükséghez képest módosításra kerülhet. Előző évi fizetett pályahasználati díj, illetve pályahálózat-hozzáférési díj hiányában a felügyeleti díjat a tárgyidőszakban ténylegesen fizetett pályahálózat-hozzáférési díjak alapján kell megfizetni. A felügyeleti díj megfizetésének módját és feltételeit a miniszter rendeletben állapítja meg.

(3) A vasúti igazgatási szerv kérelemre induló eljárásáért a kérelmezőnek igazgatási-szolgáltatási díjat kell fizetni. Az igazgatási-szolgáltatási díjak körét és mértékét, és a díjak fizetésére vonatkozó egyéb

rendeleteket a miniszter - az államháztartásért felelős miniszterrel egyetértésben - rendeletben állapítja meg.

70. §

71. § (1) A vasúti igazgatási szerv köztisztviselője a köztisztviselők jogállásáról szóló 1992. évi XXIII. törvény (a továbbiakban: Ktv.) szerinti összeférhetlenségi szabályokban foglaltakon túl, nem létesíthet munkaviszonyt vagy munkavégzéssel járó egyéb jogviszonyt vasúti társasággal.

(2) A vasúti igazgatási szerv köztisztviselője az öröklés kivételével vasúti társaságokban tulajdoni részesedést nem szerezhet.

(3) A vasúti igazgatási szerv köztisztviselője kinevezésekor nyilatkozik a munkáltatói jogkör gyakorlójának a (2) bekezdésben foglalt rendelkezések teljesüléséről. A vasúti igazgatási szerv köztisztviselője kinevezése előtt vagy öröklés útján szerzett tulajdoni részesedését a kinevezésétől, illetve a szerzéstől számított három hónapon belül köteles elidegeníteni.

(4) A (3) bekezdésben foglalt kötelezettsége teljesítéséig a vasúti igazgatási szerv köztisztviselője nem vehet részt olyan döntés előkészítésében és meghozatalában, amely az összeférhetlenségi okkal érintett társaságra vonatkozik.

(5)

72. §

73. § (1) A vasúti igazgatási szerv feladat- és hatáskörébe tartozik

a) döntés a 77. § szerinti jogvitás ügyben,

b) működési engedély, illetve ideiglenes működési engedély kiadása, módosítása, felfüggesztése, visszavonása, a működési engedély (ideiglenes működési engedély) feltételei fennálltának ellenőrzése,

c) a vasúti közlekedési piac felügyelete,

d) a vasúti pályahálózat-kapacitás elosztási folyamatának, és a vasúti pályahálózathoz való nyílt hozzáférésre jogosult, valamint a pályavasúti társaság vagy integrált vasúti társaság között a Hálózati Üzletszabályzatban foglaltak szerinti kedvezmények biztosítására vonatkozó tárgyalások felügyelete,

e) az 57. § szerinti keretmegállapodások jóváhagyása,

f) integrált vasúti társaság 66. § (1) bekezdése szerinti belső megállapodásának jóváhagyása, az abban foglaltak ellenőrzése, illetőleg annak megsértése esetén bírság alkalmazása,

g) a 37. § szerinti számviteli elkülönítés teljesítésének ellenőrzése,

h) a térségi és az elővárosi pályahálózat kijelölése, valamint - ha e törvény eltérően nem rendelkezik - a vasúti pályahálózat működtetője, a hozzáférésre jogosult vagy a VPSZ kérelme alapján döntés vasúti pályák nyílt hozzáférésűvé, illetve nyílt hozzáférés alól mentessé történő minősítéséről,

i) a vasúti társaság személyszállítási, áru fuvarozási, valamint vontatási üzletszabályzatának jóváhagyása,

i) külön jogszabályban meghatározott adatgyűjtési, adatszolgáltatási feladatok ellátása,

j) a vasúti közlekedési piac fejlődésének nyomon követése, elemzése és értékelése,

k) nyilvántartás vezetése a működési engedélyekről, továbbá

l) mindazon feladatok ellátása, amelyeket jogszabály a feladatkörébe utal.

(2) A vasúti igazgatási szerv információt cserélhet a más EGT-államokban működő nemzeti szabályozó szervezetekkel, az Európai Bizottsággal és az Európai Vasúti Ügynökséggel a tevékenységéről, a döntéshozatali elveiről és gyakorlatáról, abból a célból, hogy a vasúti szabályozás döntéshozatali elvei az EGT-n belül összehangolhatók legyenek.

74. § (1) A vasúti igazgatási szerv eljárására a közigazgatási hatósági eljárás és szolgáltatás általános szabályairól szóló 2004. évi CXL. törvény (a továbbiakban: Ket.) rendelkezéseit az e §-ban foglalt eltérésekkel kell alkalmazni.

(2) A vasúti igazgatási szerv feladat- és hatáskörébe tartozó ügyek intézésének határideje 60 nap. A határidő a 77-79. §-ok szerinti jogvitás eljárásban nem hosszabbítható meg.

(3) A vasúti igazgatási szervnek a 73. § (1) bekezdés a) és d) pontjaiban meghatározott tárgykörökben hozott határozatával szemben újrafelvételi kérelem nem nyújtható be.

(4)

(5) A bíróság a vasúti igazgatási szerv jogerős határozatát megváltoztathatja.

(6) A vasúti igazgatási szerv - a Ket. 81. §-ának (8) bekezdése szerint - nyilvánosan közzéteszi a 73. § (1) bekezdésének a)-h) pontjai szerinti eljárásokban az ügy érdemében hozott határozatait azzal, hogy a közzététel kiterjed a Hálózati Üzletszabályzat, a keretmegállapodás, a belső megállapodás, valamint az üzemi menetrend szövegére is. A közzétett határozat nem tartalmazhatja az érdekeltek által előzetesen - kellő indokkal - üzleti titoknak minősített adatokat.

(7) A vasúti igazgatási szerv jogosult a működési engedélyben meghatározott tevékenységekre vonatkozó iratokról másolatot, kivonatot készíteni, feladatai ellátásához a vasúti társaságtól - külön jogszabályban meghatározott módon - eseti és rendszeres információkat kérni, amelyeket köteles zártan kezelni, kivéve, ha az információk, adatok nyilvánosságra hozatalát jogszabály írja elő.

A piac felügyelete

75. § (1) A vasúti igazgatási szerv a vasúti közlekedési piac zavartalan, eredményes működésének, a piaci szereplők érdekei védelmének, a tisztességes és hatékony piaci verseny fenntartásának elősegítése, illetve a versenykorlátozó magatartás tanúsítására lehetőséget adó helyzetek kiküszöbölése érdekében hatósági jogkörében felügyeleti ellenőrzési tevékenységet végez.

(2) A vasúti igazgatási szerv a piac felügyeletével kapcsolatos tevékenysége során figyelemmel kíséri a vasúti közlekedési piac működését, az arra vonatkozó jogszabályokban, a vasúti igazgatási szerv határozataiban, valamint a Hálózati Üzletszabályzatban foglaltak megtartását, és arról elemzést készít.

(3) A vasúti igazgatási szerv a (2) bekezdés szerinti tevékenysége során szakértőt vehet igénybe. A szakértőre, a vasúti igazgatási szerv köztisztviselőjére vonatkozó összeférhetlenségi szabályokat kell alkalmazni.

(4) A vasúti igazgatási szerv a vasúti társaságokat a piac felügyeletével kapcsolatos tevékenység ellátásához szükséges információk, adatok szolgáltatására kötelezheti.

(5) A vasúti igazgatási szerv felügyeleti és ellenőrzési terv alapján és azon kívül is hivatalból vagy kérelemre folytat felügyeleti tevékenységet.

76. § (1) Ha a vasúti igazgatási szerv a piac felügyelete során észleli a működési engedélyhez kötött tevékenység végzésével, a vasúti pályahálózathoz való nyílt hozzáféréssel, illetve a számviteli elkülönítéssel és a keresztfinanszírozás tilalmával kapcsolatosan e törvényben, külön jogszabályban, a vasúti igazgatási szerv határozatában, valamint a Hálózati Üzletszabályzatban meghatározott valamely kötelezettség megsértését, a jogsértés tényét határozatban állapítja meg, és jogosult

- a) a jogsértőt kötelezni az eljárás költségeinek megtérítésére,
- b) külön jogszabályban foglaltak alapján bírságot kiszabni,
- c) a tevékenység végzésének feltételeit megállapítani,
- d) a jogsértő magatartás folytatását megtiltani.

(2) A kötelezettségek súlyos és ismétlődő megszegése esetén - amennyiben az (1) bekezdésben meghatározott egyéb jogkövetkezmények nem vezettek eredményre - a vasúti igazgatási szerv felfüggesztheti, vagy visszavonhatja a működési engedélyt.

Jogvitás eljárás

77. § (1) Az 53. § szerint nyílt hozzáférésre jogosult szervezet vagy az integrált vasúti társaság a vasúti igazgatási szervnél jogvitát kezdeményezhet, amennyiben álláspontja szerint:

a) a pályavasúti társaság, a VPSZ, vagy az integrált vasúti társaság megsértette a Hálózati Üzletszabályzatban megállapított valamely kötelezettségét,

b) a Hálózati Üzletszabályzat valamely rendelkezése ellentétes a megkülönböztetéstől mentes eljárás követelményével,

c) a Hálózati Üzletszabályzatban meghatározott hálózat-hozzáférési díjak mértéke vagy struktúrája ellentétes az e törvényben vagy külön jogszabályban foglaltakkal,

d) a vasúti pályahálózat-kapacitás elosztására vonatkozó eljárás során eljárási szabálysértés történt, vagy annak eredménye jogszabálysértő, illetve ellentétes a Hálózati Üzletszabályzatban foglaltakkal,

e) a vasúti pályahálózat-kapacitás biztosítására vonatkozó eseti igénybejelentés elintézése során eljárási szabálysértés történt, vagy annak eredménye jogszabálysértő, illetve ellentétes a Hálózati Üzletszabályzatban foglaltakkal,

f) valamely szerződő fél megsértette a pályahálózathoz való nyílt hozzáférés tárgyában kötött szerződést, vagy a menetvonal igénybevételeért fizetendő hálózat-hozzáférési díj mértéke jogszabálysértően, illetve a Hálózati Üzletszabályzatba ütköző módon került megállapításra.

(2) Az (1) bekezdés a)-c) és e)-f) pontjai szerinti esetekben a kérelmet a jogsértésről való tudomásszerzést követő 15 napon belül, de legkésőbb a jogsértés megtörténtétől számított három hónapon belül lehet előterjeszteni. A d) pont szerinti kérelmet az üzemi menetrend-tervezet külön jogszabály szerinti közzétételét követő 15 napon belül lehet előterjeszteni.

(3) A kérelemben a Ket. 35. §-ának (1) bekezdésében foglaltakon túl, meg kell jelölni

- a) az eljárás lehetséges érdekeltjeinek a kérelmező által ismert nevét és székhelyét,
- b) az ügy tárgyát,
- c) az eljárásra okot adó esemény időpontját, illetőleg az eseményről való tudomásszerzés időpontját,
- d) a kért intézkedéseket, azok indokolásával együtt.

(4) A kérelemhez csatolni kell a kérelmező rendelkezésére álló, az ügy elbírálása szempontjából lényeges bizonyítékokat és egyéb dokumentumokat, valamint az igazgatási szolgáltatási díj megfizetésének igazolását.

(5) A vasúti igazgatási szervnek a jogvita elbírálására nincs hatásköre, ha a kérelem előterjesztését megelőzően az előterjesztett ügyben polgári pert indítottak.

(6) Ha a vasúti igazgatási szerv elé terjesztett ügyben a 77-79. § szerinti eljárást kezdeményeztek, ugyanabban az ügyben utóbb közvetlenül nem lehet bírósághoz fordulni.

78. § (1) A jogvita eljárást kezdeményező ügyfél a kérelemben a 77. § (3)-(4) bekezdésén túl bizonyítási indítványt is előterjeszthet.

(2) Amennyiben a vasúti igazgatási szerv a bizonyítási indítványnak helyt ad, lefolytatja az annak megfelelő bizonyítást. Amennyiben a bizonyítást mellőzi, az érdemi határozatában a mellőzés okait köteles külön megindokolni. A bizonyítás sikertelenségét a bizonyítást kérő fél terhére kell értékelni.

(3) A vasúti igazgatási szerv indítványra vagy hivatalból a vasúti pályahálózat-kapacitás elosztása által érintett valamennyi szervezetet adatok, információk (beleértve az üzleti titkot is) becsatolására kötelezheti. Amennyiben valamely adat vagy információ becsatolása bizonyítási indítványhoz kapcsolódik, és a kötelezett fél azt nem, vagy nem megfelelően csatolja be, úgy a bizonyítás sikertelenségét a bizonyítást kérő fél terhére értékelni nem lehet. Ebben az esetben a vasúti igazgatási szerv a rendelkezésre álló bizonyítékok mérlegelésével dönt.

(4) Amennyiben az ügyfél az eljárást, így különösen a bizonyítást rosszhiszemű magatartásával akadályozza, a vasúti igazgatási szerv bírságot alkalmazhat vele szemben.

79. § (1) A vasúti igazgatási szerv a jogvita ügyben hozott határozatában

a) elutasítja az alaptalan kérelmet,

b) megállapítja a jogsértés megtörténtét,

c) kötelezi a jogsértés okozóját a jogszabálynak megfelelő magatartás tanúsítására,

d) a jövőre nézve módosítja a Hálózati Üzletszabályzat jogszabályba ütköző rendelkezését,

e) a vasúti pályahálózat-kapacitás ellenértékével [hálózat-hozzáférési díj vagy a 65. § (2) bekezdésének b) pontja szerinti elszámolt belső hálózat-hozzáférési díj] kapcsolatos jogvita esetén megtiltja a jogszerűtlen ellenérték további alkalmazását, egyidejűleg megállapítja a jogszerű ellenértéket és kötelezheti a vasúti társaságot a jogszerű ellenérték alkalmazására,

f) a jogsértőt kötelezi az eljárással kapcsolatban felmerült költségek viselésére.

(2) A vasúti igazgatási szerv az (1) bekezdésben meghatározott jogkövetkezmények közül egyidejűleg többet is alkalmazhat.

(3) Ha a vasúti igazgatási szerv az eljárás során más jogszabály megsértésére utaló körülményt észlel, köteles azt a hatáskörrel rendelkező hatóságnak, így különösen a versenyhatóságnak jelezni.

(4) Amennyiben megállapítható, hogy e törvény szabályainak megszegése miatt ideiglenes intézkedés hiányában súlyos, másként el nem hárítható jog-, illetve érdeksérelem következne be, vagy ennek veszélye áll fenn, és az intézkedés miatti hátrány nem haladja meg az intézkedéssel elérhető előnyöket, a vasúti igazgatási szerv a folyamatban lévő ügyben - kérelemre vagy hivatalból - végzéssel elrendelt ideiglenes intézkedésként

a) megállapíthatja a vasúti pályahálózat-kapacitás - a hozzáférésre jogosult ügyfél részére történő - biztosításának feltételeit,

b) megtilthatja a jogsértő magatartás tanúsítását.

(5) A vasúti igazgatási szerv ideiglenes intézkedés tárgyában hozott végzése elleni bírósági felülvizsgálat iránti kérelem előterjesztésének a végzés közzétételétől számított 15 napon belül van helye. A kérelem tárgyában a bíróság 15 napon belül határoz.

A KÖZLEKEDÉSI HATÓSÁG FELADATAI

A közlekedési hatóság feladat- és hatásköre

80. § (1)-(3)

(4) A közlekedési hatóság feladat- és hatáskörébe tartozik:

a) a műszaki engedély (10. §) kiadása,

b) a vasútbiztonsági tanúsítvány (kiegészítő tanúsítvány) és a vasútbiztonsági engedély (33-35. §-ok) kiállítása, meghosszabbítása, módosítása és visszavonása, valamint az abban foglalt feltételek teljesítésének ellenőrzése,

c) a vasúti közlekedés biztonságával összefüggő - külön jogszabályban meghatározott - munkakört betöltő vasúti szakemberek vizsgáztatása, valamint a vasútbiztonsággal összefüggő képzést nyújtó szervezetek ellenőrzése,

d) a vasúti pálya, az üzemi létesítmények, a vasúti járművek, valamint a vasúti közlekedéssel összefüggő tevékenységek ellenőrzése abból a szempontból, hogy megfelelnek-e a jogszabályok előírásainak és a hatósági engedélyekben foglaltaknak (a továbbiakban: felügyeleti tevékenység),

e) vasúti járművek és vasúti járműre szerelt vasútüzemi célt szolgáló kazánok és nyomástartó edények hatósági jelzésének kiadása,

f) vasúti járművek, valamint a vasúti pályák nyilvántartásának külön jogszabályban meghatározottak szerinti vezetése,

g) a nemzeti vasútbiztonsági szabályok érvényesülésének figyelemmel kísérése, azok módosítására vonatkozó javaslat kidolgozása, és a módosítással kapcsolatban az érdekeltekkel - ideértve a vasúti társaságokat, a gyártókat és karbantartókat, valamint a felhasználók és a vasúti dolgozók képviselőit is - való egyeztetés lefolytatása,

h) az (5) bekezdés szerinti éves jelentés elkészítése,

i) a tanúsítvány (kiegészítő tanúsítvány) megszerzéséhez szükséges tudnivalókról ingyenesen hozzáférhető - külön jogszabály szerinti tartalommal összeállított - útmutató készítése,

j) együttműködés és információcsere a más EGT-államokban működő vasútbiztonsági hatóságokkal, továbbá

k) mindazon feladatok ellátása, amelyeket jogszabály a feladatkörébe utal.

(5) A közlekedési hatóság minden év szeptember 30-áig a vasútbiztonsági hatósági feladat- és hatáskörében végzett tevékenységéről külön jogszabályban meghatározott tartalommal készített éves jelentését megküldi az Európai Vasúti Ügynökségnek, és azt egyidejűleg honlapján is közzéteszi.

(6) A közlekedési hatóság kérelemre induló eljárásáért - külön jogszabályban meghatározott - igazgatási szolgáltatási díjat kell fizetni.

(7) A közlekedési hatóság vasúti pályával és vasúti üzemi létesítménnyel kapcsolatos eljárásában ügyfélnek minősül a vasúti pálya vagy vasúti létesítmény építése, korszerűsítése, átalakítása és megszüntetése által területigénybevétellel érintett, vagy a vasúti pálya, illetve vasúti létesítménnyel szomszédos, továbbá a megvalósult vasúti pálya, illetve vasúti létesítmény környezetvédelmi hatástanulmányában, ennek hiányában a műszaki tervdokumentációjában igazolt hatásterületen lévő ingatlan tulajdonosa, illetve az ezen ingatlan vonatkozásában a használat jogát biztosító dologi joggal rendelkező személy.

(8) A vasúti pályával és tartozékaival kapcsolatos műszaki engedélyezési eljárásban a hiányosan benyújtott kérelemmel kapcsolatos hiánypótlási felhívást a közlekedési hatóság a kérelem beérkezésétől számított 15 napon belül adja ki.

(9) A közlekedési hatóság ügyintézési határideje a kérelemre indult vasúti pályával és tartozékaival kapcsolatos műszaki engedélyezési eljárásban 60 nap. Az eljárás megindításáról az ügyfeleket és az érdekelteket a hatóság a kérelem beérkezésétől számított 15 napon belül értesíti.

(10) Az országos, térségi, elővárosi és helyi vasúti pályahálózatba tartozó vasúti pálya és tartozékai, valamint vasúti üzemi létesítmény engedélyezésével kapcsolatos jogerős határozattal szemben újrafelvételi kérelem nem nyújtható be.

(11) A közlekedési hatóság a vasútbiztonság körébe tartozó feladatait nem ruházhatja át, és annak elvégzésére más szervezetet - közigazgatási szerv kivételével - nem kérhet fel.

A hatósági ellenőrzés, igazgatási bírság

81. § (1) A közlekedési hatóság a vasúti pályák, az üzemi létesítmények és a vasúti járművek üzem- és forgalombiztos állapotát, valamint az időszakos vizsgálatok és a szükséges javítás elvégzését ellenőrzi. A vasúti társaság köteles a szabad ellenőrzés valamennyi feltételét biztosítani, különösen a lényeges dokumentumokhoz, létesítményekhez, berendezésekhez és felszerelésekhez való korlátozás nélküli hozzáférést. Ha a közlekedési hatóság az ellenőrzés során mulasztást állapít meg

a) az üzemben tartót a vizsgálat vagy a javítás elvégzésére utasítja, továbbá

b) bírságot szab ki, amelynek legmagasabb összegét a Kormány rendeletben határozza meg.

(2) Ha a mulasztás az élet- és a vagyonbiztonságot veszélyezteti, a közlekedési hatóság a vasúti pálya üzemének megszüntetését, illetve a vizsgált jármű forgalomból való kivonását rendeli el.

(3) A közlekedési hatóság a vasúti pályának, a vasúti járműnek, illetve a vasúti járműre szerelt nyomástartó edénynek engedély nélküli, vagy az engedélyben foglaltaktól eltérő létesítése, gyártása, átalakítása, bontása, illetve használata esetén

a) bírságot szab ki, amelynek legmagasabb összegét a Kormány rendeletben határozza meg, továbbá

b) a vasúti pálya, a vasúti jármű, illetve a vasúti járműre szerelt nyomástartó edény lebontását, átalakítását, gyártásának vagy üzemeltetésének a megszüntetését, forgalomból való kivonását rendelheti el.

(4) Engedély nélkül vagy engedélytől eltérő módon létesített, átalakított vasúti pálya, vasúti jármű, illetve nyomástartó edény lebontását, átalakítását, gyártásának, átalakításának vagy üzemeltetésének a megszüntetését, forgalomból való kivonását a közlekedési hatóság akkor rendeli el, ha azok fennmaradása az élet- és vagyonbiztonságot, illetve az emberi környezetet és a természeti értékeket veszélyezteti, és a veszély megfelelő átalakítással sem szüntethető meg.

(5) A műszaki engedélyköteles vasúti közlekedési tevékenységekre vonatkozó rendelkezések megsértőit a közlekedési hatóság bírság megfizetésére kötelezi. A bírság legmagasabb összegét a Kormány rendeletben határozza meg. A bírság ismételt is kiszabható.

(6) A beszedett bírság a közlekedési hatóságot illeti meg.

ADATVÉDELEM, ADATKEZELÉS

82. § (1) A közlekedési hatóság jogosult

a) a külön jogszabály szerint közlekedési hatósági vizsgálathoz kötött vasúti munkakört betöltő vasúti munkavállalók személyazonosító adatait és büntetett előéletére vonatkozó különleges adatokat,

b) a külön jogszabályban meghatározott munkakört betöltő vasúti munkavállalók személyazonosító adatait, a munkakör betöltéséhez szükséges egészségügyi alkalmasságra vonatkozó adatokat,

c) a vasúti közlekedési tevékenység végzésével összefüggésben a vasúti társaság ügyvezetését, valamint a vasúti közlekedési tevékenység szakmai irányítását ellátó személy személyazonosító adatait és büntetett előéletére vonatkozó különleges adatokat

kezelni, továbbá a vizsgaeredményeket, alkalmassági minősítéseket, képesítéseket - ezek hitelességének utólagos igazolása céljából - nyilvántartani.

(2) A közlekedési hatóság személyes adatokat a vasúti közlekedés zavartalanságának biztosítása, a vasúti közlekedés biztonságának fenntartása, valamint a 80. § (4) bekezdésének *c)*, *h)* és *j)* pontjaiban meghatározott feladatok ellátása érdekében kezeli.

(3) Az (1) bekezdésben meghatározott különleges adatokat a közlekedési hatóság a vasútbiztonsági követelmények érvényesítése céljából a munkavégzésre való alkalmasság megállapítása, a vasúti közlekedés biztonságának folyamatos fenntartása, valamint a 80. § (4) bekezdésének *c)*, *h)* és *j)* pontjaiban meghatározott feladatok ellátása érdekében kezeli.

(4) Az (1) bekezdésben meghatározott adatokat a közlekedési hatóság addig az időpontig tartja nyilván, amíg

a) az (1) bekezdés *a)* és *b)* pontjában meghatározott esetben az érintett természetes személy a közlekedési hatósági vizsgálathoz kötött, vagy külön jogszabályban meghatározott munkakört betölti,

b) az (1) bekezdés *c)* pontjában meghatározott esetben az érintett természetes személy a vasúti társaság ügyvezetését, valamint a vasúti közlekedési tevékenység szakmai irányítását ellátja.

(5) A közlekedési hatóság mint adatkezelő szerv biztosítja az adatok védelmét a véletlen vagy szándékos megsemmisítéssel, megsemmisítéssel, megváltoztatással, nyilvánosságra kerüléssel szemben, továbbá azt, hogy azokhoz jogosulatlan személy ne férjen hozzá.

(6) E törvény felhatalmazása alapján az adatkezelésre jogosult szerv (közlekedési hatóság) a kezelt adatokat személyazonosító adatok nélkül statisztikai célokra felhasználhatja, azokból statisztikai célra adatot szolgáltatathat.

(7) Az (1) bekezdésben meghatározott adatok a rendőrségnek, az ügyészségnek, a bíróságnak, az igazságügyi szakértőnek bűnüldözés és bűnmegelőzés, illetve bírósági eljárás lefolytatása céljából továbbíthatók.

(8) A vasúti igazgatási szerv a működési engedéllyel kapcsolatos eljárásával összefüggésben, az üzleti jóhírnév vizsgálata körében jogosult a működési engedélyt kérelmező szervezet, illetve a vasúti társaság ügyvezetését ellátó személy büntetett előéletére vonatkozó különleges adatokat kezelni.

EGYÜTTMŰKÖDÉS A GAZDASÁGI VERSENYHIVATALLAL

83. § (1) A vasúti igazgatási szerv és a Gazdasági Versenyhivatal (a továbbiakban: versenyhatóság) a vasúti közlekedési piacon folyó versenyt érintő kérdésekben a verseny védelmének következetes érvényre juttatása, illetve az egységes jogalkalmazás előmozdítása érdekében szorosan együttműködik, így különösen

a) a 77. § (1) bekezdés *b)-c)* pontjai szerinti jogvitás ügy,

b) a vasúti közlekedési piac felügyelete,

c) integrált vasúti társaság belső megállapodásának jóváhagyása,

d) a vasúti pályahálózat-kapacitás elosztásának, illetve a Hálózati Üzletszabályzat szerinti kedvezmények biztosítására vonatkozó tárgyalások felügyelete során.

(2) A vasúti igazgatási szerv és a versenyhatóság az együttműködés során köteles biztosítani, hogy eljárásaik az adatvédelemre vonatkozó jogszabályokkal összhangban legyenek, illetve az üzleti titokhoz fűződő érdekek ne sérüljenek. Ennek keretében az adatot a másik hatóságnak átadó hatóság értesíti az adatszolgáltatót az adatok átadásáról. Az átvevő hatóság biztosítja, hogy a részére átadott adatok legalább olyan védelemben részesüljenek, mint amilyen védelemben az átadó hatóságnál részesültek.

(3) A vasúti igazgatási szerv az (1) bekezdés *a)-d)* pontjaiban meghatározott eljárása során a versenyhatóság szakmai álláspontját kiemelten figyelembe veszi, amennyiben attól eltér, annak indokairól is versenyhatóságot és az ügyfelet tájékoztatja.

(4) A vasúti igazgatási szerv, valamint a versenyhatóság az együttműködésük részleteit rögzítik, évente felülvizsgálják, és a nyilvánosság számára hozzáférhetővé teszik, ideértve az együttműködés eredményeként létrehozott módszertanokat is.

ÜZLETI TITOK

84. § (1) Amennyiben az ügyfél a Ket. 68. §-ának (3) bekezdése alapján az üzleti titok védelmére hivatkozással kéri az ellenérdekű fél iratbetekintési jogának kizárását, korlátozását, olyan iratváltozatot is köteles készíteni, amely nem tartalmaz üzleti titkot.

(2) Nem minősíthető üzleti titokká olyan adat, vagy annak bármilyen szempont szerinti feldolgozása, amely adat nyilvánosságra hozatalára az ügyfelet jogszabály kötelezi.

(3) Amennyiben az eljárásban részt vevő ügyfél jogérvényesítése érdekében indokolt, a vasúti igazgatási szerv felszólíthatja az üzleti titokkal rendelkező ügyfelet az üzleti titok minősítés azonnali hatállyal történő megszüntetésére. Amennyiben az üzleti titokkal rendelkező ügyfél az üzleti titok minősítést nem oldja fel, és ezzel az ügy érdemi elbírálását akadályozza, a vasúti igazgatási szerv végzésben az eljárás folytatásához szükséges mértékben kötelezi az üzleti titok másik fél számára történő rendelkezésre bocsátására.

(4) A vasúti igazgatási szerv (3) bekezdésben foglalt végzése elleni bírósági felülvizsgálat iránti halasztó hatályú kérelem előterjesztésének a közléstől számított 15 napon belül van helye. A kérelem tárgyában a bíróság 15 napon belül határoz.

(5) Amennyiben a külföldi hatóság igényli, hogy a megkeresésére adott választ minősítse a vasúti igazgatási szerv üzleti titoknak, a vasúti igazgatási szerv megkeresésre adott válaszában foglaltakat részben vagy egészben üzleti titokként kell kezelni, az üzleti titok kezelésére a (2) bekezdésben foglaltakat kell alkalmazni.

XV. Fejezet

EGYÉB RENDELKEZÉSEK

85. § (1) Az egyszemélyes gazdasági társaságként működő vasúti társaság a vasúti közlekedési tevékenységéhez kapcsolódó tevékenységet folytató gazdasági társaságnak egyedüli tagja vagy részvényese is lehet.

(2) Az e törvény, illetve a végrehajtására kiadott jogszabály alapján megállapított bírság adók módjára behajtandó köztartozásnak minősül.

XVI. Fejezet

ZÁRÓ RENDELKEZÉSEK

HATÁLYBALÉPÉS

86. § (1) Ez a törvény - a (2) és (3) bekezdésben foglalt kivétellel - 2006. január 1-jén lép hatályba.
a)-b)

(2) A törvény

a) 69. §-ának (2) bekezdése,

b) 73. §-a (1) bekezdése *f)* pontjának a bírság alkalmazására vonatkozó része,

c) 76. §-a (1) bekezdésének *b)* pontja,

d) 78. §-ának (4) bekezdése,

e) 81. §-a (1) bekezdésének *b)* pontja,

f) 81. §-a (3) bekezdésének *a)* pontja,

g) 81. §-ának (5)-(6) bekezdése, valamint

h) 85. §-ának (2) bekezdése

a kihirdetést követő 45. napon lép hatályba.

(3) A törvény 53. §-a (1) bekezdésének *f)* pontja 2007. január 1-jén lép hatályba.

(4) A 69. § (2) bekezdésének alkalmazásában a 2006. évben pályahasználati díjat (belső pályahasználati díjat) kell érteni azon vasúti társaságok vonatkozásában, amelyeknek a 2005. évben belföldön pályahasználati díj megfizetése (belső pályahasználati díj elszámolása) iránti kötelezettsége keletkezett.

(5)

(6) Az (5) bekezdésben foglalt rendelkezéseket a törvény hatálybalépését követően indult ügyekben kell alkalmazni.

ÁTMENETI RENDELKEZÉSEK

87. § (1) Az e törvény hatálybalépését megelőzően működési engedélyhez, tanúsítványhoz, illetve engedélyhez nem kötött, de e törvény alapján működési engedélyhez, tanúsítványhoz, illetve engedélyhez kötött tevékenység végzését e törvény hatálybalépését megelőzően megkezdett szervezet a működési engedély, tanúsítvány, illetve engedély iránti kérelmét e törvény hatálybalépését követő 6 hónapon belül köteles a vasúti igazgatási szervhez, illetve a közlekedési hatósághoz benyújtani.

(2) E törvény hatálybalépését megelőzően az országos közforgalmú vasúti pályát igénybevevő vasúti társaság működéséhez, valamint a vasúti személyszállításhoz és a vasúti árufuvarozáshoz kiadott hatósági engedélyk a bennük megjelölt időpontig, de legkésőbb 2007. június 30-áig jogosítanak a tevékenység folytatására.

(3) A vasúti társaságok egymással kötött, az utazási és fuvarozási kedvezményekre vonatkozó megállapodásai alapján a jelen törvény hatálybalépése előtt megszerzett kedvezmények a kedvezményezettet e törvény hatálybalépése után is megilletik.

(4) A külön jogszabályban meghatározott vasúti üzemi létesítményeket magában foglaló záhonyi körzetben a vasúti pályahálózathoz tartozó átrakó és rendező pályaudvarok működtetésére a Magyar Állam 2007. január 1. napjáig legalább többségi állami tulajdonban lévő gazdasági társaságot hoz létre. E gazdasági társaság vonatkozásában a 14. § (1) bekezdésében foglaltakat nem kell alkalmazni.

FELHATALMAZÁS

88. § (1) Felhatalmazást kap a Kormány, hogy

a) a vasúti közlekedési hatóság vagy hatóságok, valamint a vasúti igazgatási szerv vagy szervek kijelölését, eljárásuk részletes szabályait,

b) a vasúti közlekedés területén a kötelező baleseti kárfedezet biztosításának részletes szabályait,

c) a vasúti piacfelügyeleti bírság, valamint a vasúti közlekedés hatósági ellenőrzése során kiszabható igazgatási bírság mértékére, illetve az annak alkalmazására vonatkozó részletes szabályokat,

d) a vasúti személyszállítás és a vasúti árutovábbítás követelményeit, a személyszállítási és az árufuvarozási szerződésre vonatkozó részletes szabályokat,

e) a kapacitáselosztás körében nyújtott szolgáltatások nyújtására vonatkozóan a VPSZ és az integrált vasúti társaság között fennálló jogviszony feltételeit, ideértve az e szolgáltatások ellenértékéért az integrált vasúti társaság által fizetendő jutalék mértékét,

f)

g) a jogszabályban meghatározott vasúti munkaköröket betöltő munkavállalókkal szemben támasztott egészségügyi követelményeket és az egészségügyi vizsgálat feltételeit, valamint a vasutas biztosítottak körét és a jogosultság mértékét
rendeletben állapítsa meg.

(2) Felhatalmazást kap a miniszter, hogy

1. a működési, illetve műszaki engedélyezés részletes szabályait,

2. a biztonsági tanúsítványra, a biztonsági engedélyre, a biztonságirányítási rendszerekre, a biztonsági jelentésre, valamint az egyes hatósági engedélyezési eljárásokra vonatkozó részletes szabályokat,

3. a vasúti pályahálózathoz történő nyílt hozzáférés keretében nyújtandó szolgáltatásokra, valamint az azok igénybevételeire vonatkozó részletes szabályokat,

4. a hálózat-hozzáférési díjrendszer kereteit, valamint a hálózat-hozzáférési díjak képzésének, illetve alkalmazásának alapvető szabályait, az államháztartásért felelős miniszterrel együttesen,

5. a pályavasúti társaság és az integrált vasúti társaság Hálózati Üzletszabályzatának tartalmára vonatkozó részletes szabályokat,

6. a vasúti pályahálózat kapacitásának elosztására vonatkozó részletes szabályokat,

7. a Hivatal, illetve a közlekedési hatóság eljárásáért fizetendő igazgatási szolgáltatási díjak körét és mértékét, valamint az azok megfizetésére és megosztására vonatkozó részletes szabályokat az adópolitikáért felelős miniszterrel egyetértésben,

8. a vasúti járművek üzembe helyezése engedélyezésének és időszakos vizsgálatának előírásait,

9. a vasúti járművekre szerelt, vasútüzemi célt szolgáló kazánok és nyomástartó edények üzembe helyezése engedélyezésének, időszakos vizsgálatának és ellenőrzésének előírásait,
10. a vasúti építmények engedélyezése, üzembe helyezése és üzemeltetése ellenőrzésének előírásait,
11. a vasúti pálya tartozékának minősülő vasúti távközlő-berendezések körét,
12. egyes vasúti munkaköröket betöltő szakemberek képzésének és vizsgáztatásának a szabályait,
13. a vasúti járművek javítását és minősítését végző személyek, illetve szervezetek működési feltételeit,
14. a számviteli elválasztásnak és az önálló belső mérlegkészítésnek a szabályait az államháztartásért felelős miniszterrel együttesen,
15. a különleges vasutak működésének és hatósági engedélyezésének a feltételeit,
16. a közforgalmú menetrend készítésének szabályait,
17. a formaruha viselésére kötelezettek körét és a formaruha viselésének feltételeit,
18. a 68. § (2) bekezdése szerinti utazási és fuvarozási kedvezmény mértékét és igénybevételének feltételeit,
19. a vasutak kölcsönös átjárhatóságának szabályait,
20. a sikló, a függőpálya és a sífelvonó kezelőjének képzésére és vizsgáztatására vonatkozó szabályokat,
21. a vasúti forgalom lebonyolítására vonatkozó szabályokat,
22. a vasúti igazgatási szerv részére fizetendő felügyeleti díj megfizetésének módját és feltételeit,
23. a záhonyi körzetben a vasúti pályahálózathoz tartozó átrakó és rendező pályaudvarok vasúti üzemi létesítményeinek körét az államháztartásért felelős miniszterrel egyetértésben,
24. a vasúti közlekedés biztonságára vonatkozó részletes szabályokat
- rendeletben állapítsa meg.
- (3) Felhatalmazást kap a miniszter, hogy az országos vasúti pályahálózathoz tartozó felszín alatti vasúti pálya nyomvonala által érintett ingatlanok jegyzékét rendeletben közzétegye.

AZ EURÓPAI UNIÓ JOGÁNAK VALÓ MEGFELELÉS

89. § Ez a törvény a következő uniós jogi aktusoknak való megfelelést szolgálja:

a) a Tanács 91/440/EK irányelve (1991. július 29.) a közösségi vasutak fejlesztéséről [a törvény végrehajtására a 88. § (2) bekezdés 4. pontjában adott felhatalmazás alapján megalkotott miniszteri rendelettel együtt];

b) az Európai Parlament és a Tanács 2001/12/EK irányelve (2001. február 26.) a közösségi vasutak fejlesztéséről szóló 91/440/EGK tanácsi irányelv módosításáról [a törvény végrehajtására a 88. § (2) bekezdés 14. pontjában adott felhatalmazás alapján megalkotott miniszteri rendelettel együtt];

c) az Európai Parlament és a Tanács 2004/51/EK irányelve (2004. április 29.) a közösségi vasutak fejlesztéséről szóló 91/440/EGK tanácsi irányelv módosításáról;

d) a Cseh Köztársaság, az Észt Köztársaság, a Ciprusi Köztársaság, a Lett Köztársaság, a Litván Köztársaság, a Magyar Köztársaság, a Máltai Köztársaság, a Lengyel Köztársaság, a Szlovén Köztársaság és a Szlovák Köztársaság csatlakozásának feltételeiről, valamint az Európai Unió alapját képező szerződések kiigazításáról szóló okmány, II. Melléklet 8. rész D. pont (2) bekezdés;

e) a Tanács 95/18/EK irányelve (1995. június 19.) a vasúttársaságok engedélyezéséről [a törvény végrehajtására a 88. § (2) bekezdés 1. pontjában adott felhatalmazás alapján megalkotott miniszteri rendelettel együtt];

f) az Európai Parlament és a Tanács 2001/13/EK irányelve (2001. február 26.) a vasúttársaságok engedélyezéséről szóló 95/18/EK tanácsi irányelv módosításáról [a törvény végrehajtására a 88. § (2) bekezdésének 1. pontjában adott felhatalmazás alapján megalkotott miniszteri rendelettel együtt];

g) az Európai Parlament és a Tanács 2001/14/EK irányelve (2001. február 26.) a vasúti infrastruktúrakapacitás elosztásáról, továbbá a vasúti infrastruktúra használati díjának felszámításáról [a törvény végrehajtására a 88. § (2) bekezdésének 2., 3., 4., 5. és 6. pontjában adott felhatalmazások alapján megalkotott miniszteri rendeletekkel együtt];

h) az Európai Parlament és a Tanács 2004/49/EK irányelve (2004. április 29.) a közösségi vasutak biztonságáról, valamint a vasúttársaságok engedélyezéséről szóló 95/18/EK tanácsi irányelv és a vasúti infrastruktúrakapacitás elosztásáról, továbbá a vasúti infrastruktúra használati díjának felszámításáról és a biztonsági tanúsítványról szóló 2001/14/EK irányelv módosításáról, az 1. cikk d) pontja, a 3. cikk j)-o) pontjai, valamint a 19-25. cikkek kivételével [a törvény végrehajtására a 88. § (2) bekezdésének 1., 2., 8. és 12. pontjában adott felhatalmazások alapján megalkotott miniszteri rendeletekkel együtt].

90-91. §

1. számú melléklet a 2005. évi CLXXXIII. törvényhez

Az országos törzshálózati vasúti pályák

I. A transz-európai vasúti áruszállítási hálózat részeként működő vasúti pályák

Budapest - Hegyeshalom - országhatár (1)
Hegyeshalom - Rajka - országhatár (1)
Győr - Sopron - országhatár (8)
Győr-Celldömölk (10)
Szombathely - Sopron - (Ágfalva) országhatár (15)
Zalaszentiván - Nagykanizsa (17)
Székesfehérvár - Szombathely (20)
Szombathely - Szentgotthárd - országhatár (21)
Boba - Zalaegerszeg - Bajánsenye - országhatár (25)
Budapest - Székesfehérvár - Nagykanizsa - Murakeresztúr - országhatár (30)
Budapest - Pécs (40)
Dombóvár - Gyékényes - országhatár (41)
Pusztaszabolcs - Adony (42)
Székesfehérvár - Pusztaszabolcs (44)
Murakeresztúr - Gyékényes (60)
Pécs - Pécs külváros (64)
Pécs - Villány (65)
Villány - Magyarbóly - országhatár (66)
Budapest - Szob - országhatár (70)
Budapest - Hatvan - Miskolc - Mezőzombor (80)
Felsőzsolca - Hidasnémeti - országhatár (90)
Budapest - Szolnok - Debrecen - Nyíregyháza - Záhony - országhatár (100)
Mezőzombor - Nyíregyháza (100c)
Püspökladány - Biharkeresztes - országhatár (101)
Budapest - Szolnok - Békéscsaba - Lőkösháza - országhatár (120)
Szeged - Rendező - Rószke - országhatár (136)
Cegléd - Szeged (140)
Budapest - Kelebia - országhatár (150)
Komárom - Komárom országhatár
Záhony normál nyomtávú hálózat
Záhony széles nyomtávú hálózat
Eperjeske - országhatár

II. Egyéb országos törzshálózati vasúti pályák

Budapest - Esztergom (2)
Esztergom - Almásfüzitő (4)
Székesfehérvár - Komárom (5)
Fertőszentmiklós - országhatár (9)
Győrszabadhegy - Veszprém (11)
Felsőgalla - Tatabánya - Oroszlány (12)
Hegyeshalom - Porpác (16)
Szombathely - Zalaszentiván (17)
Körmend - Zalaötvő (22)
Tapolca - Ukk (26)
Szabadbattyán - Tapolca (29)
Balatonszentgyörgy - Tapolca (30b)
Kaposvár - Fonyód (36)
Adony - Dunaújváros (42)
Dunaújváros - Paks (42)
Mezőfalva - Rétszilas (43)
Sárbogárd - Börgönd (45)
Rétszilas - Bátaszék (46)
Dombóvár - Bátaszék (50)
Gyékényes - Barcs - Szentlőrinc (60)
Villány - Mohács (65)
Budapest - Vácrátót - Vác (71)

Galgamácsa - Vácrátót (77)
Aszód - Balassagyarmat - Ipolytarnóc - országhatár (78)
Mezőzombor - Sátoraljaújhely (80)
Hatvan - Somoskőújfalu - országhatár (81)
Hatvan - Újszász (82)
Vámosgyörk - Gyöngyös (85)
Füzesabony - Eger (87a)
Nyékládháza - Tiszapalkonya-Erőmű (89)
Miskolc - Bánréve - országhatár (92)
Bánréve - Ózd (92)
Miskolc - Tornanádaska - Hídvégardó - országhatár (94)
Debrecen - Nyírábrány - országhatár (105)
Debrecen - Füzesabony (108)
Apafa - Mátészalka (110)
Nyíregyháza - Nyírbátor (113)
Mátészalka - Tiborszállás - Ágerdömajor - országhatár (115)
Tiszatenyő - Szentés - Hódmezővásárhely - Makó (130)
Szeged - Békéscsaba - Kötegyán - országhatár (135)
Budapest - Lajosmizse - Kecskemét (142)
Bátaszék - Baja - Kiskunhalas (154)
Kiskunhalas - Kiskunfélegyháza (155)
Budapesti körvasutak

2. számú melléklet a 2005. évi CLXXXIII. törvényhez

Az országos vasúti mellékvonalak

Széchenyi-hegy - Hűvösvölgy (7)
Környe - Pápa (13)
Pápa - Csorna (14)
Szombathely - Kőszeg (18)
Zalaegerszeg - Rédics (23)
Zalabér-Batyk - Zalaszentgrót (24)
Lepsény - Veszprém (27)
Kaposvár - Siófok (35)
Balatonszentgyörgy elágazás - Somogyszob (37)
Nagyatád - Somogyszob (38)
Balatonfenyves Gazdasági Vasút - Csiszta-Gyógyfürdő (39)
Balatonfenyves Gazdasági Vasút - Somogyszentpál (39b)
Godisa - Komló (47)
Keszőhidegkút-Gyöng - Tamási (48)
Dombóvár - Lepsény (49)
Szentlőrinc - Sellye (61)
Középrigóc - Villány (62)
Pécs - Bátaszék (64)
Vác - Balassagyarmat (75)
Diósjenő - Romhány (76)
Mátramindszent - Mátranovák - Homokterenye (83)
Kisterenye - Kál-Kápolna (84)
Vámosgyörk - Újszász (86)
Eger - Putnok (87)
Miskolc - Mezőcsát (88)
Rudabánya - Kazincbarcika (95)
Szerencs - Hidasnémeti (98)
Kál-Kápolna - Kisújszállás (102)
Karcag - Tiszafüred (103)
Debrecen - Sáránd - Nagykereki (106)
Sáránd - Létavértes (107)
Tiszalök - Tocóvölgy (109)

Mátészalka - Záhony (111)
Nagykálló - Nyíradony (112)
Mátészalka - Zajta (113)
Mátészalka - Csenger (114)
Nyíregyháza - Vásárosnamény (116)
Görögszállás - Ohat-Pusztakócs (117)
Nyíregyháza - Balsai Tisza-part (118)
Herminatanya - Dombrád (119)
Kétegyháza - Mezőhegyes - Újszeged (121)
Mezőtúr - Orosháza - Mezőhegyes (125)
Mezőhegyes - Battonya (125a)
Kisszénás - Kondoros (126)
Körösnagyharsány - Vésztő - Gyoma (127)
Kötegyán - Vésztő - Püspökladány (128)
Murony - Békés (129)
Szolnok - Kiskunfélegyháza (145)
Kecskemét - Kunszentmárton (146)
Kiskunfélegyháza - Szentes - Orosháza (147)
Kecskemét KK - Kiskörös KK (148)
Törökfái - Kiskunmajsa KK (149)
Kunszentmiklós-Tass - Dunapataj (151)
Kecskemét - Fülöpszállás (152)
Kiskörös - Kalocsa (153)
Adony - Adonyi Dunapart
Ajka - Padragkút
Ajka - Csinger
Bácsalmás - Csikéria
Baja - Baja Dunapart
Baja - Baja-külső
Balatonszentgyörgy elágazás - Sármellék
Bodajk - Balinka
Börgönd - Szabadbattyán
Dorog - Dorogi Mészköhegy
Dunakeszi - Dunakeszi-gyártelep
Dunaújváros - Kikötő
Eger rendező elágazás - Tihamér elágazás
Hidas-Bonyhád - Bonyhád
Kiskundorozsma szállásvágány
Mátramindszent - Mátranovák-Homokterenye
Mezőkeresztes - Bükkábrány
Miskolc - Diósgyőr-Vasgyár
Mór - Pusztavám
Nagyút - Visonta
Nógrádszakál - országhatár
Pécs-felső - Pécsbánya-rendező
Pécsbánya-rendező - Pécsbánya-telep
Sajóecseg - Sajóbáony
Szeged-rendező - Szeged-Tisza
Székesfehérvár - Lovasberény - Felcsút - Bicske
Tapolca - Zalahaláp
Tokod elágazás - Tokod
Uzsa - Uzsabánya
Zirc - Dudar

3. számú melléklet a 2005. évi CLXXXIII. törvényhez

A vasúti pályahálózathoz való nyílt hozzáférés keretében nyújtandó szolgáltatások

I. Az 54. § (1) bekezdésében hivatkozott alapszolgáltatások

- a) a vasúti pályahálózat-kapacitás iránti kérelmek kezelése,
- b) a nyílt hozzáférésű vasúti pályahálózatot a biztosított kapacitásnak megfelelően árutovábbítás, személyszállítás, illetőleg vontatás céljára a hozzáférésre jogosult rendelkezésére bocsátása,
- c) a nyílt vonalak, a forgalmi vágányok, a kitérők, a vágánykapcsolatok, a műtárgyak, a különböző nyomtávok közötti átrakást szolgáló berendezések, valamint a jelző és biztosító berendezések használatának a b) pontban foglaltak keretein belül történő biztosítása,
- d) a vasúti járműforgalom lebonyolításáról történő gondoskodás, ideértve az ahhoz szükséges eszközök és adatok kezelését, illetve továbbítását, valamint
- e) a vasúti járművek közlekedtetéséhez szükséges információk szolgáltatása.

II. Az 54. § (3) bekezdésében hivatkozott létesítményekhez és berendezésekhez való hozzáférés

- a) vasúti állomáshasználat és állomáshasználatához kapcsolódó járulékos szolgáltatások tehervonatok és -kocsik számára,
- b) vasúti állomások használata és állomáshasználatához kapcsolódó járulékos szolgáltatások személyszállító vonatok és -kocsik számára,
- c) vasúti üzemanyagtöltő berendezések és felsővezetéki rendszerek használata,
- d) állomási, szolgálati helyiségek, vonali területek és berendezések használata, állomási és vonali üzemszünet felfüggesztése, vonatfelvételi tevékenység végzése, illetve vasúti járművek tárolása.

III. Az 54. § (4) bekezdésében hivatkozott kiegészítő szolgáltatások

- a) a vontatási energia nyújtása,
- b) tolatás és a II. részben meghatározott létesítmények használatával kapcsolatos egyéb szolgáltatások, ideértve a határforgalom lebonyolításával kapcsolatos, valamint a különböző vasúti pályahálózatok kölcsönös átjárhatóságának hiányából eredően szükségessé váló szolgáltatásokat is,
- c) közlekedésben részt vevő személyszállító vonatok előfűtése, előhűtése,
- d) veszélyes áruval rakott kocsik vonatban történő vasúti továbbítása és kiegészítő szolgáltatás rendkívüli küldemények rendes vonatban való közlekedtetése esetén.

IV. Az 54. § (5) bekezdésében hivatkozott mellékszolgáltatások

- a) hozzáférés a távközlési hálózathoz,
 - b) kiegészítő információk szolgáltatása,
 - c) a vasúti jármű műszaki vizsgálata.
-